

Fride Engum Hool
Kristine Børmo
Malin Opøien

Lønnsomhetsanalyse av Equinor ASA

Profitability Analysis of Equinor ASA

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon

Veileder: Tor-Eirik Olsen

April 2023

Fride Engum Hool
Kristine Børmo
Malin Opøien

Lønnsomhetsanalyse av Equinor ASA

Profitability Analysis of Equinor ASA

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon
Veileder: Tor-Eirik Olsen
April 2023

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for økonomi
NTNU Handelshøyskolen

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Bacheloroppgaven er skrevet som en del av NTNU Handelshøyskoles treårige bachelorgrad i økonomi og administrasjon. Oppgaven er skrevet innenfor fordypningsretningen økonomistyring og utgjør 7,5 studiepoeng.

Oppgaven tar for seg en lønnsomhetsanalyse av Equinor ASA, og ser på utviklingen av lønnsomheten i perioden 2019 til 2022. I februar 2023 meldte Equinor ASA om tidenes høyeste årsresultat for 2022 levert av en norsk bedrift, etter at de bare to år tidligere hadde et historisk svakt resultat. De to ytterpunktene indikerer at det er en rekke makroforhold som i stor grad er med å påvirke Equinor ASA sin lønnsomhet. Gjennom oppgaven ønsker vi derfor å peke på mulige bakenforliggende eksterne faktorer som har påvirket Equinor ASA sin lønnsomhet i perioden.

Arbeidet med oppgaven har vært lærerik og interessant. Vi har fått anvende det vi har tilegnet oss av kunnskap gjennom studiet i praksis. Vi sitter igjen med erfaringer og kunnskap som vi tar med oss videre.

Vi ønsker å takke veileder Tor-Eirik Olsen, førsteamanuensis ved NTNU Handelshøyskole, for verdifulle innspill og støtte gjennom arbeidet med oppgaven.

Innholdet i oppgaven står for forfatterens egen regning.

Trondheim, våren 2023

Fride Engum Hool

Kristine Børmo

Malin Opøien

Sammendrag

Oppgaven omfatter en lønnsomhetsanalyse av Equinor ASA, og er gjort for å få en oversikt over deres økonomiske utvikling i 2019-2022 og hvilke eksterne forhold som kan ha påvirket lønnsomhetsutviklingen. Perioden har bydd på mange hendelser som har påvirket næringslivet kraftig, noe som gjenspeiles i Equinor ASA sine regnskapstall. For å belyse utviklingen har vi beregnet nøkkeltall for likviditet, finansiering, soliditet og lønnsomhet. Videre har vi utført en benchmarking opp mot Aker BP ASA for å se om bransjen også er påvirket i sin helhet. Til slutt har vi gjennomført en strategisk analyse i form av PESTEL hvor vi peker på faktorer vi mener er essensiell i lønnsomhetsvurderingen.

2019 var det vi kan kalle et relativt normalt år sammenlignet med de påfølgende årene i analyseperioden. I 2020 inntraff koronapandemien, noe som bidro til Equinor ASAs dårligste årsresultat siden børsnoteringen i 2001. Det gikk omsider mot lysere tider for selskapet og i 2021 hadde de en ny positiv utvikling i lønnsomheten. De fleste av nøkkeltallene i 2021 har en positiv utvikling og er på et akseptabelt nivå. 2022 ble det beste regnskapsåret Equinor ASA har hatt, der de leverte det beste årsresultatet et norsk selskap noen gang har gjort. Alle nøkkeltallene var bedre enn det som ønskes for å kunne konkludere med god lønnsomhet.

Etter å ha gjennomført en PESTEL-analyse ser vi at noen makroforhold har hatt stor betydning for lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA. Blant disse er økt etterspørsel etter olje og gass, samt økte priser som gjorde fortjeneste ved eksport bedre. Koronapandemien resulterte i nedgangstider for næringslivet generelt, og også Equinor ASA. Videre har Russlands krigføring mot Ukraina medvirket til en enda høyere energimangel i Europa, noe som kom til Equinor ASAs fordel. Til slutt har de også påbegynt en videre satsing på å finne bærekraftige løsninger for videre produksjon og innovasjon, slik at de fremover kan fortsette å være blant de ledende i bransjen. Vi ser at lønnsomheten i stor grad er påvirket av makroforhold som ikke er bedriftsspesifikke.

Abstract

This thesis is based on a profitability analysis of Equinor ASA with the purpose of getting an overview of their economic development and which external conditions that impacted it.

Equinor ASA's financial results reflect several of the incidents that happened over the period 2019-2022 which also impacted the entire business and industry. We have calculated several key financial figures that measure liquidity, financing, financial strength, and profitability.

We also conducted a benchmarking by comparing Equinor ASA with Aker BP ASA to see if the industry was as affected by the incidents as Equinor ASA was. We also conducted a strategic analysis by drawing on PESTEL as an essential supplement to better understand the development in profitability.

2019 was, compared to subsequent years, a relatively normal year. Early in 2020 the Covid-19 pandemic occurred and contributed to the worst annual result Equinor ASA has had since the stock exchange listing in 2001. Eventually the recession passed and in 2021 they had a positive profitability development. The key financial figures in 2021 had a favourable development and seemed to be on an acceptable level. 2022 ended up being their most profitable year ever. All the key figures were higher than what is required in order to claim good profitability. Interestingly, Equinor achieved their highest annual result a Norwegian corporation has ever had.

The PESTEL analysis reveals that some macro environmental forces have had a greater impact on Equinor ASA's profitability. Among these are the increased demand for oil and gas as well as the increased prices resulting in a better profit from export. The Covid-19 pandemic caused a downturn for Equinor ASA and the entire business and industry. The ongoing war in Ukraine has contributed to lack of energy availability in Europe but this has contributed to an increased demand for Equinor ASA's products. Furthermore, they have started to focus on developing more sustainable solutions regarding future production and innovation. Sustainability is an essential priority to continue being competitive in the industry. Our conclusion is that Equinor's profitability is strongly affected by macro environmental forces. These forces are not company specific.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	I
Sammendrag	II
Abstract	III
Innholdsfortegnelse	IV
Figurliste	VI
Tabelloversikt	VI
1 Innledning	1
2 Teori.....	3
2.1 Regnskapsanalyse.....	3
2.2 Likviditet	4
2.2.1 Likviditetsgrad 1	4
2.3 Finansiering	4
2.3.1 Finansieringsgrad 1.....	5
2.3.2 Arbeidskapital.....	5
2.4 Soliditet	6
2.4.1 Egenkapitalandel	6
2.5 Lønnsomhet.....	7
2.5.1 Totalkapitalrentabilitet (ROI)	7
2.5.2 Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet.....	8
2.5.3 Egenkapitalrentabilitet.....	9
2.6 Benchmarking	10
2.7 Strategisk analyse	10
2.7.1 PESTEL	10
3 Metode	12
3.1 Problemstilling	12
3.2 Tidshorisont.....	12
3.3 Undersøkellesdesign	13
3.4 Datainnsamling.....	14
3.5 Reliabilitet og validitet	15
4 Analyse	18
4.1 Beregning og drøfting av nøkkeltall.....	18

4.1.1 Likviditetsgrad 1	19
4.1.2 Finansieringsgrad 1	20
4.1.3 Arbeidskapital.....	21
4.1.4 Egenkapitalandel	23
4.1.5 Totalkapitalrentabilitet.....	24
4.1.6 Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet.....	26
4.1.7 Egenkapitalrentabilitet	28
4.2 Oppsummering av nøkkeltall	29
4.3 Benchmarking	30
4.3.1 Totalkapitalrentabilitet (ROI)	31
4.3.2 Kapitalens omløpshastighet (KO)	32
4.3.3 Resultatgrad (ROS).....	33
4.3.4 Egenkapitalrentabilitet	34
4.4 PESTEL.....	35
4.4.1 Politiske forhold	35
4.4.2 Økonomiske forhold	36
4.4.3 Sosiokulturelle forhold	37
4.4.4 Teknologiske forhold.....	39
4.4.5 Miljømessige forhold.....	40
4.4.6 Juridiske forhold	42
5 Konklusjon.....	44
6 Referanseliste	47

Figurliste

Figur 1: Likviditetsgrad 1	19
Figur 2: Finansieringsgrad 1	20
Figur 3: Arbeidskapital i % av omsetning	21
Figur 4: Egenkapitalandel	23
Figur 5: Totalkapitalrentabilitet	24
Figur 6: Resultatgrad.....	26
Figur 7: Kapitalens omløpshastighet	27
Figur 8: Egenkapitalrentabilitet	28
Figur 9: Totalkapitalrentabilitet, benchmarking	31
Figur 10: Kapitalens omløpshastighet, benchmarking.....	32
Figur 11: Resultatgrad, benchmarking.....	33
Figur 12: Egenkapitalrentabilitet, benchmarking	34

Tabelloversikt

Tabell 1: PESTEL	11
Tabell 2: Likviditetsgrad 1	19
Tabell 3: Finansieringsgrad 1	20
Tabell 4: Arbeidskapital.....	22
Tabell 5: Egenkapitalandel	23
Tabell 6: Totalkapitalrentabilitet.....	25
Tabell 7: Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet.....	26
Tabell 8: Egenkapitalrentabilitet.....	28
Tabell 9: Oppsummering av nøkkeltall.....	29
Tabell 10: Benchmarking.....	30

1 Innledning

I perioden 2019 til 2022 har blant annet koronapandemien og Russlands krigføring mot Ukraina hatt stor innvirkning på verdensøkonomien. Restriksjoner som ble innført under pandemien resulterte i at hele verdens befolkning måtte tilpasse seg en ny hverdag og levemåte, noe som påvirket aktiviteten og forbruket i samfunnet. Krigen i Ukraina har snudd flere av verdens land sitt forhold til Russland på hodet. Russland dekker i utgangspunktet rundt 35-40 prosent av etterspørselen av gass i Europa, men som følge av konflikten med landet har importen av gass til Europa gått ned og forsterket en allerede pågående energikrise (Solli, 2022).

Samtidig som koronapandemien og Russland sin krigføring mot Ukraina er forhold som kan tenkes å ha påvirket petroleumsvirksomheten i stor grad i perioden 2019-2022, må vi også å hensynta det grønne skiftet. Vi lever i en verden der fokuset på grønn energi og bærekraftig drift blir større og større, noe som vil påvirke petroleumsvirksomheten. For å klare og redusere klimagassutslipp og nå målene i Parisavtalen, vil ny teknologi være sentralt for denne utviklingen. Inntekter fra olje og gass er med på å finansiere fornybar energi, og mange av de nye prosjektene drives av tradisjonelle oljeselskap (Færøvik, Kragseth, 2021).

Med tanke på at det har vært store svingninger i olje- og gassprisene i perioden 2019-2022, vil det være spesielt spennende å se hvordan de makroøkonomiske forholdene som har forløpt seg i perioden har påvirket lønnsomheten til Equinor ASA, som er en stor norsk aktør i bransjen.

I 2018 endret Statoil navn til Equinor. Selskapet ble opprettet i 1972 og har vært en viktig økonomisk ressurs for Norge i nå 50 år (Equinor, 2023). Equinor ASA er et internasjonalt energiselskap med hovedkontor i Stavanger, Norge. Porteføljen deres består av olje og gass, fornybar energi og lavkarbonløsninger. Selskapet har omkring 21.000 ansatte fordelt over 30 land i hele verden. Hovedaksjonæren i Equinor ASA er den norske stat, som eier 67 prosent av andelene i det børsnoterte selskapet (Equinor, 2023). Dette forholdet er utrolig viktig for Norge ettersom olje- og gassvirksomhet er landets viktigste næring økonomisk sett (Miljødirektoratet, 2022).

Equinor ASA er et konsern som er bygd opp slik at de skal kunne håndtere forretningsbehov som oppstår i dag, men også i fremtiden. På denne måten kan de være konkurransedyktige i

et samfunn med større fokus på grønn energi og lavere utslipp (Equinor, 2023).

Organisasjonen består blant annet av egne enheter for leting og produksjon i Norge, leting og produksjon internasjonalt, fornybar drift, og teknologi, digitalisering og innovasjon (Equinor, 2023). Denne organisasjonsstrukturen gjenspeiler deres mål om å være et klimanøytralt selskap innen 2050 (Equinor, 2023).

I denne oppgaven ønsker vi å se på hvordan lønnsomheten til Equinor ASA har utviklet seg i perioden 2019-2022. Problemstillingen er som følger:

«Hvordan har lønnsomheten i Equinor ASA utviklet seg fra 2019-2022, og hvilke sentrale makroforhold har påvirket lønnsomheten?»

For å besvare problemstillingen har vi gjennomført en lønnsomhetsanalyse der vi analyserer sentrale nøkkeltall for å se hvilken retning de har utviklet seg i perioden. Vi har også sammenlignet lønnsomhetsutviklingen i Equinor ASA med utviklingen i Aker BP ASA, ettersom vi forventer at makroforholdene har påvirket de to selskapene på lignende vis. På den måten kan vi se om Equinor ASA har en særegen utvikling, og også ha et bedre grunnlag for å uttale oss om utviklingen er positiv eller negativ. Ettersom makroforhold er en sentral del av oppgaven har vi gjennomført en strategisk analyse i form av PESTEL for å få bedre innsikt i forhold som har påvirket lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA.

2 Teori

2.1 Regnskapsanalyse

En regnskapsanalyse gjennomføres med mål om å klarlegge den økonomiske statusen bedriften har for å planlegge videre utvikling. Analysen er informativ nok til å vurdere bedriftens betalingsevne basert på bedriftens likviditet, noe som er svært relevant informasjon for blant annet långivere. Videre vil potensielle investorer som ser etter en positiv utvikling og lønnsomhet hos bedriften ha interesse av en regnskapsanalyse. Det finnes mange andre som også kan ha interesse av regnskapstallene til bedriften, men ledelsen er kanskje den viktigste med tanke på videre planlegging av fremtiden til bedriften.

En regnskapsanalyse deles inn i intern og ekstern for å skille mellom *all* informasjon om regnskapet til bedriften, og den delen av informasjonen som skal deles offentlig. For at analysen skal kunne brukes av de som er interessert i bedriftens økonomiske utvikling er det viktig at den er gjennomført slik at den kan sammenlignes med andre bedrifter i samme bransje for å vite om resultatene er gode eller dårlige. Ulike metoder kan benyttes for å gjennomføre analysen. Vi skiller mellom horisontal, vertikal og nøkkeltallsanalyse. En horisontal analyse sammenligner med tall fra tidligere perioder. Bruker vi tall fra mer enn to perioder så kan vi kalle det en trendanalyse. Da analyserer vi et lengre tidsrom og leter etter endringer eller trender i driften. I motsetning til den horisontale analysen, vil ikke en vertikal analyse ta utgangspunkt i tidligere tall, men måle denne periodens tall opp mot en standard som bedriften i utgangspunktet skulle klart å nå. Dette kan for eksempel være i prosent av en standard. Til slutt har vi nøkkeltallsanalyse som ganske enkelt gjennomføres ved å sette opp forholdstall basert på de tallene vi har fra regnskapet. Her stilles det også krav til hvert nøkkeltall og det finnes standarder om hvilke resultater som er gode og ikke (Kristoffersen, 2019). Vi gjennomfører en horisontal nøkkeltallsanalyse for å se på utviklingen i lønnsomheten til Equinor ASA i perioden 2019-2022. Vi retter fokuset mot aktuelle nøkkeltall knyttet til likviditet, soliditet, finansiering og lønnsomhet, ettersom vi anser disse som mest relevant for å besvare problemstillingen.

2.2 Likviditet

En likviditetsanalyse kommer som en del av regnskapsanalysen, men hovedfokuset ligger her på bedriftens betalingsevne innen forfall. Likviditet kan ikke kun vurderes på regnskapstallene fordi mye kan skje før og etter de tallene blir satt. Salg og innbetaling fra kunder skjer på ulike tidspunkt. Det er derfor relevant med en analyse som vurderer endringer over tid og ikke bare én enkelt periodes tall. Likviditeten kan måles med diverse nøkkeltall som likviditetsreserve, likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 (Kristoffersen, 2019). Videre fokus her vil være likviditetsgrad 1 fordi det er mest relevant for oppgaven. Nøkkeltallet er hensiktsmessig å benytte for å vurdere likviditeten når det ikke foreligger et varelager, noe som er tilfellet i Equinor ASA.

2.2.1 Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 måler hvor stor del av omløpsmidlene som er finansiert av kortsiktig gjeld. Likvide omløpsmidler kan enkelt gjøres om til likvider, altså eiendeler som raskt kan omgjøres og brukes til kontantkjøp. Forholdsmessig ønsker vi ikke mer kortsiktig gjeld enn andel omløpsmidler ettersom at det da vil være mangel på likvide midler. Videre betyr dette at en andel omløpsmidler i tillegg bør være langsiktig finansiert. Det er derfor ønskelig at likviditetsgrad 1 er lik 2 eller høyere. Det er likevel sjeldent at nøkkeltallet i realiteten oppnår kravet (Kristoffersen, 2019).

Formelen for likviditetsgrad 1 er som følger:

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

2.3 Finansiering

Finansiering er blant bedriftens hovedaktiviteter. Anskaffelse og anvendelse av kapital er essensielt for at bedriften skal ha økonomiske midler til daglig drift og gjennomføre nødvendige investeringer. Finansiering uttrykker hvordan bedriftens omløpsmidler og anleggsmidler er finansiert. Kapitalen kan være kortsiktig eller langsiktig finansiert. Langsiktig finansiering kjennetegnes ved at tilbakebetalingstiden er over ett år, og kan bestå

av både langsiktig gjeld og egenkapital. Kortsiktig finansiering tilbakebetales innen ett år. Finansiering er et av forholdene det er vanlig å se på under en regnskapsanalyse, og tar utgangspunkt i bedriftens balanse. Sentrale nøkkeltall innen finansiering er finansieringsgrad 1, finansieringsgrad 2, arbeidskapital og langsiktig lagerfinansiering (Kristoffersen, 2019). Videre i oppgaven vil fokuset være finansieringsgrad 1 og arbeidskapitalen.

2.3.1 Finansieringsgrad 1

Finansieringsgrad 1 «måler hvor stor andel av anleggsmidlene som er langsiktig finansiert» (Kristoffersen, 2019, s. 460). Anleggsmidler er eiendeler anskaffet for langvarig eie, og bør følgelig være langsiktig finansiert. Langsiktig kapital består av egenkapital og langsiktig gjeld. Dersom finansieringsgraden er 1, betyr dette at alle anleggsmidler er langsiktig finansiert. En generell retningslinje, ifølge Kristoffersen, er at finansieringsgrad 1 bør være mindre enn 1, da det indikerer at også deler av omløpsmidlene er langsiktig finansiert (Kristoffersen, 2019).

Formelen for finansieringsgrad 1 er som følger:

$$\text{Finansieringsgrad 1} = \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}}$$

2.3.2 Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen bør være positiv, noe som innebærer at alle anleggsmidler er langsiktig finansiert. Som formelen under indikerer, betyr dette at deler av omløpsmidlene også er langsiktig finansiert. Negativ arbeidskapital viser til dårlig finansiering hvor deler av anleggsmidlene er finansiert med kortsiktig gjeld. Dette kan videre indikere at bedriften sliter med den daglige driften. Videre kan en negativ arbeidskapital også indikere at virksomheten ikke evner å betale forpliktelsene sine i tide, noe som tyder på at virksomheten har dårlig likviditet. (Kristoffersen, 2019). For å se arbeidskapital i et større perspektiv kan den måles i prosent av omsetningen. Vi får da et forholdstall som gir en indikasjon på om størrelsen på arbeidskapitalen er fornuftig dimensjonert i forhold til aktivitetsnivået i bedriften. Det er

ingen fastsatt nivå på hva forholdstallet bør ligge på, men det er ønskelig at den er 10-15% (Baksaas og Hansen, 2010).

Formelen for arbeidskapital er som følger:

$$\text{Arbeidskapital} = \text{omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}$$

Formel for arbeidskapital i prosent av omsetning:

$$\frac{\text{Arbeidskapital} * 100\%}{\text{driftsinntekter}}$$

2.4 Soliditet

Soliditet sier noe om bedriftens evne til å tåle tap. Den er knyttet til størrelsen på bedriftens egenkapital i forhold til totalkapitalen. Bedriftens soliditet antyder dermed også hvordan bedriften er finansiert. En virksomhets soliditet kan måles med nøkkeltallene egenkapitalandel, gjeldsgrad og rentedekningsgrad (Kristoffersen, 2019). Fokuset i denne oppgaven vil være på egenkapitalandelen.

2.4.1 Egenkapitalandel

Egenkapitalandelen indikerer hvor stor andel av virksomhetens eiendeler som er finansiert med egne midler. Kristoffersen (2019, s. 463) definerer egenkapitalandelen som «hvor mye bedriften kan tape før fremmedkapitalen også blir påført et tap». Desto større forholdstallet er, desto mer solid er bedriften. Forholdstallet bør være på 30 - 35% i de fleste virksomheter for å anses tilstrekkelig (Kristoffersen, 2019).

Formelen for egenkapitalandel er som følger:

$$\text{Egenkapitalandel} = \frac{\text{Egenkapital} * 100\%}{\text{Totalkapital}}$$

2.5 Lønnsomhet

Lønnsomheten til en bedrift reflekterer deres evne til å tjene penger på virksomheten. Med andre ord, deres evne til å skape overskudd. Årsresultatet som et absolutt tall vil ikke gi tilstrekkelig informasjon for utenforstående. Vi beregner derfor nøkkeltall for å beskrive lønnsomheten til en bedrift. Tilstrekkelig lønnsomhet er en forutsetning for at bedriften skal overleve på lengre sikt, og er en viktig målsetting (Kristoffersen, 2019). Nøkkeltallene vi tar for oss for å måle lønnsomheten i denne oppgaven er total kapitalrentabilitet, resultatgrad, kapitalens omløpshastighet og egenkapitalrentabilitet.

2.5.1 Total kapitalrentabilitet (ROI)

Forkortelsen ROI står for «Return on Investment», som på norsk går under betegnelsen total kapitalrentabilitet. ROI er et mål på bedriftens avkastning på deres samlede kapital, og danner et sammenligningsgrunnlag for hvor effektivt bedriften forvalter ressursene sine, uavhengig av finansiering, for å skape resultat (Kristoffersen, 2019). Nøkkeltallet er det mest anvendte for å måle lønnsomhet. Dette ettersom det måler lønnsomhet med utgangspunkt i både inntekter, kostnader og investeringer i form av bedriftens total kapital. Selv om ROI tar utgangspunkt i mange sentrale elementer ved lønnsomheten, vil det være viktig å bruke nøkkeltallet sammen med andre målinger for å få bedre innsikt i lønnsomheten (Datar og Rajan, 2020).

Investert kapital kan defineres på ulike måter ved beregning av ROI. For å beregne nøkkeltallet kan en benytte total kapital, gjennomsnittlig total kapital og sysselsatt kapital som beregningsgrunnlag. Vi benytter gjennomsnittlig total kapital, som er snittet mellom inngående og utgående total kapital. Ved å benytte denne definisjonen på investert kapital, vil investeringene bedriften har gjort gjennom perioden ta hensyn til i beregningen av ROI. Dette vil gi et bedre bilde av total kapitalrentabiliteten, ettersom at investeringer gjennomføres for å skape resultater.

Formelen for total kapitalrentabiliteten er som følger:

$$\text{Total kapitalrentabilitet} = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100\%}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$$

Et tilfredsstillende mål på nøkkeltallet avhenger av risikoen ved virksomheten, og kan derfor være veldig bransjespesifikt. Avkastningen på totalkapitalen bør ikke være lavere enn det selskapet betaler for sine lån, altså gjeldsrenten. En tommelfingerregel er at en avkastning på over 10 prosent regnes som god, ifølge Kristoffersen (Kristoffersen, 2019, s. 452).

2.5.2 Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet

Totalkapitalrentabiliteten kan også dekomponeres i resultatgraden og kapitalens omløpshastighet (Datar, Rajan, 2020).

Formelen for totalkapitalrentabiliteten blir da som følger:

$$\text{Totalkapitalrentabilitet} = \text{Resultatgrad} * \text{Kapitalens omløpshastighet}$$

Ved å dekomponere totalkapitalrentabiliteten på denne måten får vi mer innsikt i de kritiske faktorene, driftsinntektene og totalkapitalen. Denne fremgangsmåten er kjent som DuPont-metoden, og danner et bedre grunnlag for beslutninger knyttet til tiltak for å forbedre lønnsomheten (Datar, Rajan, 2020).

Resultatgraden (ROS), som på engelsk omtales som «Return on Sales», forteller hvor stor andel av driftsinntektene som utgjør fortjenesten til bedriften. Vi beregner dette nøkkeltallet ved å måle resultatet av driften, inkludert finansinntektene, i forhold til omsetningen, og får dermed et mål på fortjenesten i prosent av omsetningen. ROS er derfor et mål på kostnadseffektiviteten i en bedrift. (Kristoffersen, 2019).

Formelen for resultatgraden er som følger:

$$\text{Resultatgrad} = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) * 100\%}{\text{Driftsinntekter}}$$

Kapitalens omløpshastighet (KO) er et resultatmål som sier noe om hvor effektivt en bedrift utnytter sin bundne kapital for å generere inntekt. Om bedriften har lite bundet kapital kan nøkkeltallet være høyt, noe som er målet. Dette avhenger også av driftsinntektene. Dersom omløpshastigheten er lav, indikerer dette at bedriften burde bruke kapitalen alternativt. Dette med mål om å utnytte kapitalen for å skape høyere inntekt.

Formelen for kapitalens omløpshastighet er som følger:

$$\text{Kapitalens omløpshastighet} = \frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$$

2.5.3 Egenkapitalrentabilitet

Egenkapitalrentabiliteten viser hvordan eiernes tidligere investeringer i bedriften har utviklet seg over tid. Ettersom nøkkeltallet viser avkastningen på investeringene til eierne, vil nøkkeltallet gi interessant informasjon til investorer og eierne. Investorer kan bruke nøkkeltallet til å rangere ulike bedrifter for å kartlegge hvor de potensielt ønsker å investere, mens eierne på sin side ønsker å vite hvor stor del av resultatet som tilfaller egenkapitalen. Vi kan beregne egenkapitalrentabilitet før og etter skatt. Eierne vil være mest interessert i egenkapitalrentabiliteten etter skatt ettersom at dette indikerer hvor stor del av resultatet som tilfaller egenkapitalen (Kristoffersen, 2019).

For å vurdere graden av tilfredshet på egenkapitalrentabiliteten kan den måles opp mot total kapitalrentabiliteten. Egenkapitalrentabiliteten kan regnes som bra hvis den er høyere enn total kapitalrentabiliteten. Årsaken til dette er at det er større risiko knyttet til egenkapital enn gjeld og derfor er det anbefalt at egenkapitalrentabiliteten er høyere enn total kapitalrentabiliteten (Baksaas og Hansen, 2010). Gjennomsnittlig egenkapital brukes ettersom dette gir et bedre bilde av egenkapitalen bundet gjennom året, dette fordi resultatet genereres gjennom året og ikke bare ved periodens start eller slutt.

Formelen for egenkapitalrentabiliteten er som følger:

$$\text{Egenkapitalrentabilitet før skatt} = \frac{\text{Ordinært resultat før skatt} * 100\%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$$

$$\text{Egenkapitalrentabilitet etter skatt} = \frac{\text{Ordinært resultat} * 100\%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$$

2.6 Benchmarking

Benchmarking går ut på å sammenligne prestasjonen til to eller flere selskaper som er konkurrenter eller har en liknende drift. Dette gjennomføres for å måle prestasjonsnivået til et selskap opp mot et sammenlignbart selskap, og vil gi en indikasjon på om de er konkurransedyktige i markedet. Det finnes utallige standarder vi kan bruke som sammenligningsgrunnlag. Hvilke en velger å benytte avhenger av type selskap som skal sammenliknes, hva som er interessant å sammenligne, og hva formålet med sammenligningen er. I en lønnsomhetsanalyse vil det være hensiktsmessig å bruke nøkkeltallene som beregnes som Benchmark-verdier. På denne måten kan vi sammenlikne prestasjonen til selskapene med utgangspunkt i hvor lønnsom driften deres er (Datar, Rajan, 2020). I denne oppgaven har vi valgt å sammenligne Equinor ASA med Aker BP ASA. Begrunnelsen for valg av Aker BP ASA som sammenligningsgrunnlag utleder vi videre i kapittel «4.3 Benchmarking».

2.7 Strategisk analyse

For å ytterligere besvare oppgavens problemstilling, vil vi gjennomføre en strategisk analyse. En strategisk analyse ser på interne og eksterne faktorer som har påvirket virksomheten. Den strategiske analysen er svært relevant for å se på Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling gjennom den valgte tidsperioden, og videre peke på faktorer som har påvirket utviklingen. I denne oppgaven velger vi å fokusere på en ekstern analyse for å peke på sentrale makroforhold, ettersom vi ikke har intervjuet Equinor ASA. Dette fordi verden har vært under en rekke forandringer de siste årene som har hatt en stor virkning på næringslivet, deriblant Equinor ASA (Erichsen et al, 2019).

2.7.1 PESTEL

PESTEL er en strategisk analyse, som ser på ulike eksterne forhold som den enkelte virksomheten ikke selv kan påvirke. PESTEL står for politiske forhold (Political), økonomiske forhold (Economic), sosiokulturelle forhold (Social), teknologiske forhold (Technological), miljømessige forhold (Environmental) og juridiske forhold (Legal). Ved å undersøke hver av disse forholdene er det mulig å få et helhetsbilde av hva som har påvirket

Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling. Fra Equinor ASA sitt ståsted er det viktig å ta stilling til hvordan disse faktorene påvirker dem, og deres strategiske beslutninger (Erichsen et al, 2019).

Tabellen nedenfor er inspirert av Erichsen, Solberg og Stiklestad (2019), fremstiller noen generelle faktorer under de ulike momentene i PESTEL.

Politiske forhold	Økonomiske forhold	Miljømessige forhold
<ul style="list-style-type: none"> - Skattepolitikk - Valutapolitikk - Stabilitet hos myndigheter 	<ul style="list-style-type: none"> - Rentnivå - Inflasjon - Disponibel inntekt - Energitilgang og -kostnad 	<ul style="list-style-type: none"> - Forurensnings- og utslippskvoter - Påvirkning på naturen - Ressursmangel - Økte energikostnader - Kundens holdninger til miljøvern
Sosiokulturelle forhold	Teknologiske forhold	Juridiske forhold
<ul style="list-style-type: none"> - Demografi - Inntektsfordeling - Holdninger til arbeid - Konsum 	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på teknologi - Teknologioverføring - Mislykkede prosjekter 	<ul style="list-style-type: none"> - Miljøvernlovgivning - Handelsreguleringer - Arbeidsreguleringer

Tabell 1: PESTEL

(Erichsen, Solberg og Stiklestad, 2019, s.268)

3 Metode

Kapittelet vil ta for seg en gjennomgang av oppgavens problemstilling, tidshorisont, undersøkelsesdesign og datainnsamling. Dette for å begrunne og diskutere valgene vi har tatt for å besvare oppgaven. Videre vil vi diskutere oppgavens reliabilitet og validitet, for å rette et kritisk blikk mot oppgavens troverdighet.

3.1 Problemstilling

For å gjennomføre en analyse er en problemstilling helt nødvendig for å kunne bygge opp en god oppgavebesvarelse. Ifølge Jacobsen (2015) er kravene til en god problemstilling at den skal være spennende, enkel og fruktbar. Dette impliserer at vi ikke skal vite hva utfallet blir før analysen er gjennomført, men den må være enkelt formulert og avgrenset slik at den ikke spør om altfor mye. I tillegg bør det også være tydelig hvem problemstillingen omhandler, hva som er problemet og når problemet tar sted. Problemstillingen skal til slutt by på ny kunnskap selv om den er basert på forskning som allerede finnes.

Problemstillingen vår er: «*Hvordan har lønnsomheten i Equinor ASA utviklet seg fra 2019-2022, og hvilke sentrale makroforhold har påvirket lønnsomheten?*». Her er det Equinor ASA som er det aktuelle selskapet, lønnsomhetsutvikling er problemet og tidsaspektet er 2019-2022. Vi har valgt en enkelt formulert problemstilling som ikke kan misforstås, men samtidig er åpen for flere vurderinger i form av ulike analyser, både kvantitative og kvalitative, for å skape et helhetlig bilde av den økonomiske situasjonen til Equinor ASA.

3.2 Tidshorisont

Problemstillingen tilsier at vi har valgt å vurdere lønnsomheten over en fireårsperiode, fra 2019-2022, fordi utviklingen over en kortere periode ikke vil være lang nok til å se en potensiell trend. Vi valgte akkurat denne tidsperioden for å kunne se lønnsomhet blant annet før, under og etter påvirkning av koronapandemien, og i tillegg se på hvilken effekt krigen i Ukraina kan ha hatt på Equinor ASAs lønnsomhet.

En annen viktig faktor for valg av tidshorison når det kommer til en lønnsomhetsanalyse er å ha tilgjengelige regnskapstall for den aktuelle perioden. Årsrapporten til Equinor ASA for 2022 blir offentliggjort 23.mars 2023. Vi har derfor valgt å bruke fjerde kvartalsrapport i 2022 som en indikator på lønnsomheten deres fra 2019 frem til dags dato. Dette valget er gjort med forbehold om at noen mindre korreksjoner vil bli gjort i årsrapporten, men i beregning av nøkkeltall, som vi har brukt tallene til her, vil ikke endringene påvirke resultatet altfor mye.

3.3 Undersøkellesdesign

Valg av undersøkelsesdesign er med på å påvirke oppgavens validitet og reliabilitet. Det er dermed viktig å tenke kritisk gjennom hvilket design som velges og være bevisst på svakhetene knyttet til undersøkelsesopplegget, og videre utnytte styrkene. Oppgaven er basert på en enkeltcase-studie av Equinor ASA. Et enkeltcase-studie er en form for intensiv design, som kjennetegnes av å gå i dybden på en eller et få antall enheter med så mange variabler som mulig. Den intensive tilnærmingen gir et helhetlig bilde og en dypere forståelse av situasjonen (Jacobsen, 2015). Ved å ha gjennomført et enkeltcase-studie gir dette oss muligheten til å gå i dybden i nøkkeltallene til Equinor ASA og dermed lønnsomhetsutviklingen deres gjennom perioden. Videre gir det mulighet til å se på bakenforliggende årsaker og andre nyanser gjennom en strategisk analyse for å gi en best mulig forståelse av utviklingen.

Enkeltcase-studie kjennetegnes også av å være avgrenset i tid og rom. Dette har vi gjort ved å se på tidsperioden 2019 til 2022. Ved å velge denne tidsperioden får vi et godt innblikk i dagens situasjon for Equinor ASA, bedriftens utvikling over tid, og på den måten kan avdekke kausale mekanismer og prosesser.

Ettersom oppgaven er et dypdykk i én situasjon kan ikke funnene generaliseres til andre situasjoner eller andre tidsperioder. Dette er nettopp en av svakhetene med enkeltcase-studiet (Jacobsen, 2015).

3.4 Datainnsamling

Ved datainnsamling skilles det mellom to overordnede tilnæringer: kvalitativ og kvantitativ metode. Kvalitativ metode kjennetegnes i form av ord og brukes i all hovedsak når problemstillingen er uklar, og hvor en ønsker å gjøre et dypdykk i en situasjon. Den kvantitative metoden omhandler data som kan omkodes til tall. Denne tilnærmingen brukes som oftest ved en klar problemstilling, hvor formålet er å beskrive omfanget av et fenomen. Selv om det er to ulike tilnæringer, utfyller de hverandre. Vi velger derfor i denne oppgaven å kombinere de to metodene. Dette vil si at vi bruker en metodetriangulering for å gi en bredere og dypere forståelse av lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA. Bruk av metodetriangulering vil styrke oppgavens reliabilitet, ettersom den ene tilnærmingen kan bøte på den andre sine svakheter (Jacobsen, 2015). Bruken av regnskapstallene og videre beregning av nøkkeltallene tilsvarer en kvantitativ tilnærming i form av en dokumentundersøkelse. Samtidig har vi en kvalitativ tilnærming når vi undersøker makroforhold som påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling, i form av artikler og uttalelser.

Det går også et skille mellom primærdata og sekundærdata. Primærdata innebærer at en selv samler inn dataopplysningene for første gang. Sekundærdata innebærer å bruke opplysninger som er samlet inn av andre (Jacobsen, 2015). Denne oppgaven bruker sekundærdata, hvor beregningen av nøkkeltall er basert på publiserte årsregnskap og kvartalsrapporter. I den strategiske analysen er data innhentet fra avisartikler, diverse rapporter fra anerkjente aktører og annen informasjon Equinor ASA selv har publisert. En svakhet ved å bruke sekundærdata er at informasjonen i første omgang gjerne ble samlet inn med en annet formål (Jacobsen, 2015). Dette er spesielt viktig å være oppmerksom på i den strategiske analysen, ettersom vi kun benytter sekundærdata.

Regnskapsanalysen som er gjennomført i analysedelen baseres på konsernregnskapet til Equinor ASA. Et konsern består ifølge Regnskapsloven § 1-3 første ledd av et morselskap, som her er Equinor ASA, og et eller flere datterselskap. Ifølge Regnskapsloven § 3-2 er morselskapet pliktig til å fremlegge et konsernregnskap i sin årsrapport. Regnskapsloven § 3-2 sier videre at et konsernregnskap er et samlet regnskap for mor og datter basert på deres regnskap, korrigert for interne transaksjoner. Det viser konsernet som en økonomisk enhet (Regnskapsloven, 1998).

Alle regnskapstall vi tar for oss i denne oppgaven ligger tilgjengelig på både proff.no og i Equinor ASA sine [årsrapporter](#) og [kvartalsrapporter](#). De aktuelle regnskaps- og balansetallene nødvendig for å beregne nøkkeltallene vil derfor bli presentert ved tilhørende nøkkeltall, og ikke som et fullstendig vedlegg av konsernregnskapet. Det er svært viktig å få fram at regnskaps- og balansetallene fra 2022 er basert på «full year» i fjerde kvartalsrapport og ikke Equinor ASA sin endelige årsrapport. Dette er gjort ettersom årsrapporten ikke var publisert da oppgaven ble skrevet. Dette kan medføre at det er noe avvik fra hva de faktiske nøkkeltallene vil være, og beregningene må derfor tolkes med en viss usikkerhet. Det er derimot rimelig å anta at tendensen i utviklingen vil være nærliggende den faktiske. For 2019 til 2021 er årsrapporten lagt til grunn for beregning av nøkkeltallene.

Det er videre viktig å påpeke at Equinor ASA presenterer sitt regnskap i amerikanske dollar (USD). Equinor ASA har en vesentlig økonomisk del av sin virksomhet i USD, ettersom blant annet salg av olje og gass foregår i USD. De kan derfor etter Regnskapsloven § 3-4 ha USD som funksjonell valuta og dermed presentere sitt regnskap i USD (Regnskapsloven, 1998). Regnskapstallene vi presenterer under beregning av nøkkeltallene er oppgitt i hele 1000.

Som en del av oppgaven sammenligner vi Equinor ASA sine nøkkeltall med Aker BP ASA. Dette gjøres gjennom en benchmarking, hvor formålet er å se hvordan Equinor ASA har gjort det i forhold til Aker BP ASA. Sekundærdata i form av konsernregnskapet til Aker BP ASA og videre nøkkeltallene som beregnes av det, samt andre rapporter og artikler, gir grunnlag for sammenligningen. En introduksjon av Aker BP ASA blir gitt under kapittel «4.3 Benchmarking».

3.5 Reliabilitet og validitet

Det er viktig å vurdere validiteten og reliabiliteten til dataene som er benyttet i oppgaven for å sikre gyldige og pålitelige resultater. Hvor høy grad av validitet som oppnås avhenger av hvor gyldig resultatene vi kommer frem til er. Av den grunn er det viktig å vurdere mulige feilkilder som vil kunne svekke gyldigheten til resultatene vi har kommet frem til. Vi skiller mellom intern og ekstern gyldighet. Intern gyldighet vurderes på bakgrunn av graden av dekning i dataene, noe som er høyst relevant for å sikre korrekte svar. Den eksterne gyldigheten gjelder hvorvidt resultatene kan generaliseres og dermed også gjelde i andre

sammenhenger. I denne oppgaven har vi ikke et ønske om å generalisere funnene ettersom vi ønsker å se på lønnsomheten til Equinor ASA i en gitt periode. Vi bruker Aker BP ASA som sammenligningsgrunnlag, ikke for å generalisere funnene, men for å styrke reliabiliteten til slutningene vi trekker. Reliabiliteten går ut på at resultatene vi oppnår må være til å stole på. For å sikre høy grad av reliabilitet er det viktig at resultatene i så liten grad som mulig påvirkes av datainnsamlingen og analysen (Jacobsen, 2015).

Informasjonen som er brukt i oppgaven er som nevnt tidligere sekundærdata. Vi har blant annet hentet store deler av dataene fra www.proff.no, samt årsrapporter som ligger tilgjengelig på Equinor ASA sine sider. Årsrapportene er i henhold til norske opplysningskrav i relevante lover, der den finansielle rapporteringsterminologien er avlagt i samsvar med Internasjonale Regnskapsstandarder (IFRS). Årsrapportene blir sendt og registrert ved Regnskapsregisteret i Brønnøysund, der Proff henter data fra (Equinor, 2022). Troverdigheten til Proff og årsrapportene fra Equinor ASA vil anses som sterk, ettersom at informasjonen som hentes ut fra kildene er regulert i lover og regler. Feilkilder som likevel kan oppstå vil være avlesningsfeil og feil beregning av nøkkeltall. Beregningene er imidlertid gjennomført flere ganger for å sikre at tallene blir riktig, men muligheten for personlige feil eller programfeil i Excel vil fortsatt være til stede. De fleste nøkkeltallene er også avrundet av hensyn til leservennlighet, noe som også kan være en potensiell feilkilde.

Ettersom årsrapporten til Equinor ASA for 2022 ikke har vært tilgjengelig for oss under arbeidet med oppgaven, har vi tatt utgangspunkt i kvartalsrapporten for Q4 2022 ved beregning av nøkkeltallene for denne perioden. Regnskapstallene i kvartalsrapporten er ikke revidert og det kan derfor stilles spørsmål ved validiteten til data hentet herfra. Vi antar derimot at vi kan trekke gyldige slutninger ut ifra bruken av kvartalsrapporten, ettersom endringene fra kvartalsrapporter og årsrapporter i tidligere perioder har vært minimale.

Nøkkeltallene vi har valgt for å gjennomføre nøkkeltallsanalysen mener vi har størst grad av gyldighet for å besvare problemstillingen. De utvalgte nøkkeltallene har spesifikke standarder som gir oss muligheten til å gjennomføre en horisontal analyse, ettersom at lønnsomheten i perioden ikke kan generaliseres. For å analysere nøkkeltallene og se på utviklingen av lønnsomheten til Equinor ASA fra 2019 til 2022, har vi hentet store deler av informasjonen om utslagsgivende faktorer fra artikler publisert av E24. Avisen er Norges største for nyheter om økonomi og næringsliv, og oppfattes som en troverdig kilde. Vi har også benyttet oss av andre internettkilder som nettstedene til Oljedirektoratet, International Energy Agency (IEA),

De Forente Nasjoner (FN) og Equinor. Dette er også organer og selskaper med høy grad av troverdighet. I tilknytning til teorikapittelet har vi brukt lærebøker i stor grad, som er skrevet av fagfolk og publisert av anerkjente utgivere. Derfor anser vi dette som gode og troverdige kilder, noe som igjen styrker troverdigheten til oppgaven.

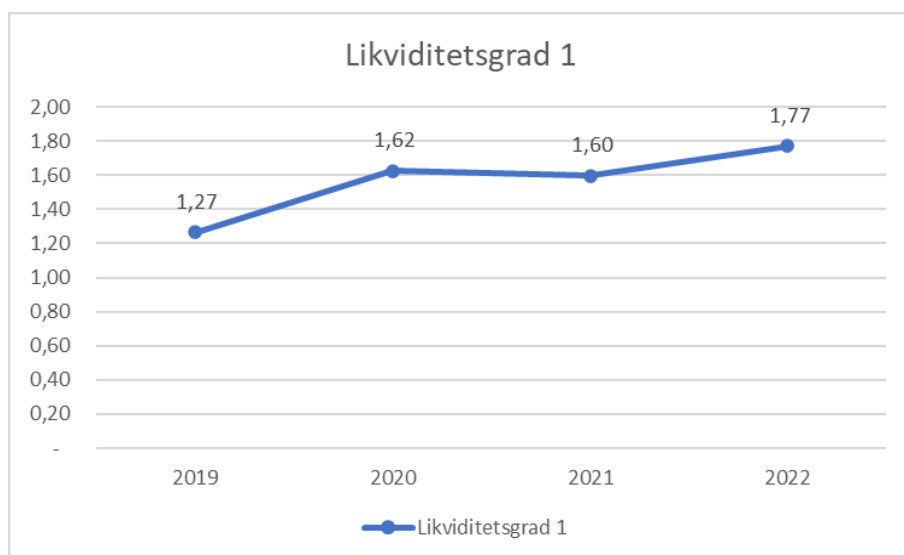
4 Analyse

I dette kapitlet vil vi gjennomføre beregninger og deretter analysere de ulike nøkkeltallene presentert i teoridelen. Ved å beregne de årlige nøkkeltallene ønsker vi å si noe om lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA i perioden 2019-2022. Videre gjennomfører vi en benchmarking, hvor vi sammenligner de spesifikke nøkkeltallene for lønnsomhet til Equinor ASA med Aker BP ASA. Formålet med benchmarking er å svare bedre på problemstillingen ved å se lønnsomhetsutviklingen i Equinor ASA opp mot en annen aktør i samme bransje. Dersom utviklingen er lignende, indikerer dette at det i stor grad er eksterne forhold som påvirker lønnsomheten. Avslutningsvis vil en strategisk analyse, i form av en PESTEL-analyse, gjennomføres for å bedre kunne si noe om ulike eksterne forhold som kan ha påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling.

4.1 Beregning og drøfting av nøkkeltall

Beregning av nøkkeltallene blir presentert i samme rekkefølge som presentert i teorikapitlet. For å analysere likviditeten til Equinor ASA har vi sett på Likviditetsgrad 1. Deretter blir nøkkeltallene for finansiering presentert, ved finansieringsgrad 1 og arbeidskapitalen, samt arbeidskapitalen i prosent av omsetningen. Videre blir Equinor ASA sin soliditet drøftet gjennom egenkapitalandelen. Avslutningsvis blir nøkkeltallene under lønnsomhet lagt frem i form av totalkapitalrentabilitet, resultatgrad, kapitalens omløpshastighet og egenkapitalrentabilitet.

4.1.1 Likviditetsgrad 1

Figur 1: Likviditetsgrad 1

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022 (Q4)
Omløpsmidler	24 778 000	32 186 000	62 502 000	77 152 000
Kortsiktig gjeld	19 558 000	19 820 000	39 137 000	43 539 000
Likviditetsgrad 1	1,27	1,62	1,60	1,77

Tabell 2: Likviditetsgrad 1

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

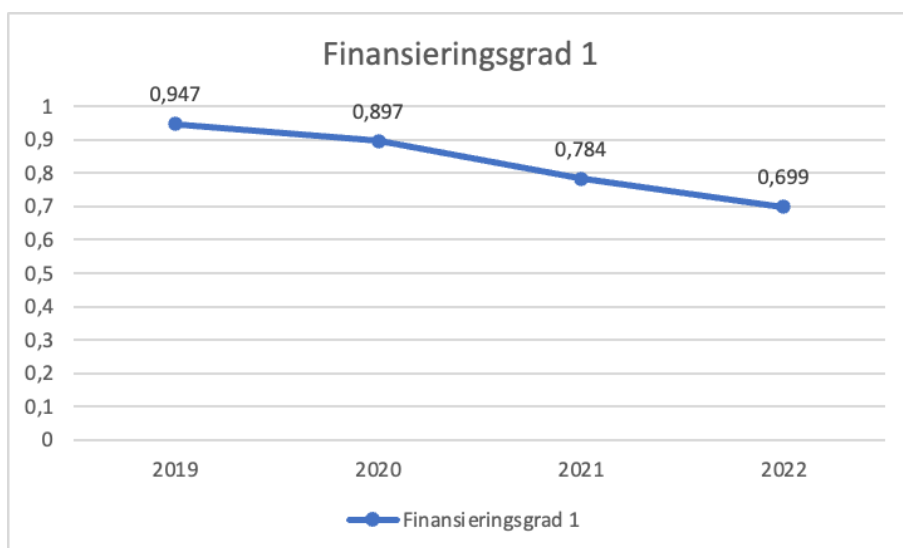
Det første å legge merke til er at likviditetsgrad 1 har hatt en jevn økning fra 1,27 i 2019 til 1,77 i 2022. Det er også verdt å merke seg at økningen er størst fra 2019 til 2020. Dette kommer av en økning i omløpsmidler på 30%, samtidig som kortsiktig gjeld ble holdt relativt stabilt.

Som nevnt under teoridelen er det foretrukket at likviditetsgrad 1 er 2 eller høyere. Det påpekes derimot at dette ofte ikke er realiteten, men det viktigste er at den er over 1 og så høy som mulig. Hovedpoenget er at verdien av omløpsmidlene skal være større enn kortsiktig gjeld. Dette kan vi bekrefte for alle årene som er inkludert i analysen. En videre økning i likviditetsgrad 1 er positivt og kan anses som tegn på stadig bedre likviditet hos Equinor ASA.

Fra 2020 til 2021 er det tilnærmet ingen endringer i likviditetsgrad 1. Hvis vi derimot ser nærmere på tallene i balansen, ser vi at verdien av både omløpsmidler og kortsiktig gjeld har tilnærmet doblet seg fra 2020 til 2021. Denne utviklingen henger sammen med at

omløpsmidlene i første omgang bør kortsiktig finansieres for å beholde en stor andel likvide midler. Fra 2021 til 2022 har verdien av omløpsmidlene økt forholdsvis mer enn den kortsiktige gjelden. Dette er grunnen til at likviditetsgrad 1 også har hatt en økning i denne perioden. Perioden sett under ett så ser vi en gunstig utvikling, og likviditetsgrad 1 er betydelig nærmere 2 enn den var i 2019.

4.1.2 Finansieringsgrad 1

Figur 2: Finansieringsgrad 1

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022 (Q4)
Anleggsmidler	93 285 000	89 786 000	84 618 000	79 851 000
Langsiktig kapital = Egenkapital + langsiktig gjeld	98 505 000	102 152 000	107 983 000	114 215 000
Finansieringsgrad 1	0,947	0,879	0,784	0,699

Tabell 3: Finansieringsgrad 1

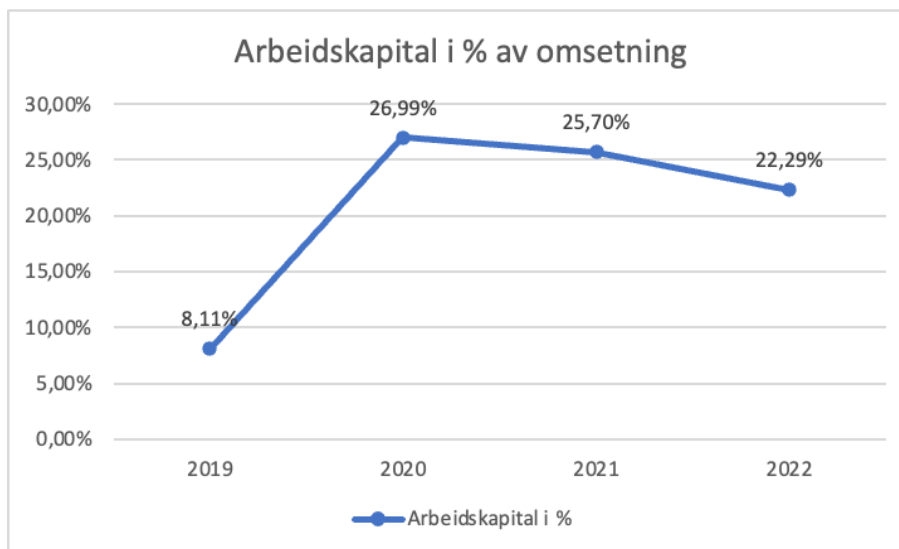
(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Ut fra beregningen fremkommer det en tydelig reduksjon av finansieringsgrad 1 fra henholdsvis 0,947 i 2019 til 0,699 i fjerde kvartalsrapport i 2022. Dette anses å være en gunstig utvikling for Equinor ASA i samspillet mellom deres kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse. Den største endringen var fra 0,784 i 2021 til 0,699 i 2022. Vi kan se at utviklingen i finansieringsgrad 1 samsvarer med utviklingen i likviditetsgrad 1, som også kan gi indikasjoner på hvordan Equinor ASA er finansiert.

Nivået på nøkkeltallet er under 1 for samtlige år, noe som er ønskelig ved finansieringsgrad 1. Dette er svært positivt ettersom det indikerer at alle anleggsmidler, samt deler av Equinor ASA sine omløpsmidler er langsiktig finansiert. En finansieringsgrad 1 på eksempelvis 0,879 i 2021 betyr at 87,9% av den langsiktige kapitalen er brukt til å finansiere anleggsmidler, hvor resterende 12,1% finansierte omløpsmidlene.

Gjennom perioden har den langsiktige kapitalen økt. Dette sammen med en reduksjon i verdien av anleggsmidlene er med på å forklare den positive utviklingen i Equinor ASA sin finansiering fra 2019 til 2021. Videre var det i 2022 en betydelig økning i egenkapital og langsiktig gjeld, samt en reduksjon i anleggsmidler. Reduksjonen i anleggsmidlene kan blant annet knyttes til at Equinor ASA i første kvartal 2022 valgte å nedskrive verdier for 10 milliarder dollar i Russland, som følge av deres invasjon i Ukraina (Hovland, 2022). Endringene kan forklare hvorfor finansieringsgrad 1 har hatt en positiv utvikling, ettersom en større andel langsiktig kapital dekker en mindre andel anleggsmidler, og dermed mer av omløpsmidlene. Hele perioden sett under ett, indikerer en gunstig utvikling i Equinor ASA sin finansiering.

4.1.3 Arbeidskapital

Figur 3: Arbeidskapital i % av omsetning

<i>(USD i hele 1000)</i>	2019	2020	2021	2022 (Q4)
Omløpsmidler	24 778 000	32 186 000	62 502 000	77 152 000
Kortsiktig gjeld	19 558 000	19 820 000	39 137 000	43 593 000
Arbeidskapital	5 220 000	12 366 000	23 365 000	33 613 000
Driftsinntekter	64 357 000	45 818 000	90 924 000	150 806 000
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	8,11%	26,99%	25,70%	22,29%

Tabell 4: Arbeidskapital

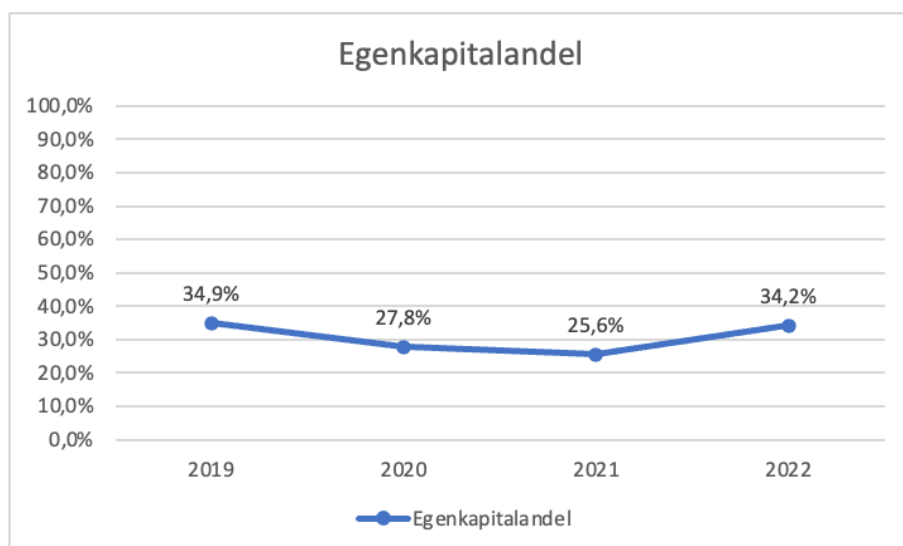
(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Arbeidskapitalen viser en svært positiv utvikling i perioden. Utviklingen i arbeidskapitalen stemmer overens med utviklingen i både likviditetsgrad 1 og finansieringsgrad 1. Det er også verdt å legge merke til at samtlige år har en positiv arbeidskapital. Som nevnt tidligere ønsker vi en positiv arbeidskapital. Dersom arbeidskapitalen hadde vært negativ, ville dette indikert en usunn finansieringsstruktur og svak likviditet.

Arbeidskapitalen, som i 2019 er på 5,22 milliarder dollar, er mindre enn de påfølgende årene. Annet enn at arbeidskapitalen bør være positiv, er det ikke et gitt nivå som avgjør om den er høy eller lav. Fra 2019 til 2022 har omløpsmidlene økt betydelig, med størst økning fra 2020 til 2021 hvor verdien er tilnærmet doblet. Den samme økningen finner vi også for kortsiktig gjeld. Trendutviklingen i arbeidskapitalen antyder at en større andel av omløpsmidlene er langsiktig finansiert, samt at alle anleggsmidler er langsiktig finansiert.

Arbeidskapitalen i prosent av omsetningen økte betydelig fra 2019 til 2020 og har holdt seg på et svært høyt nivå siden. Det høye nivået antyder at Equinor ASA har en god finansiering og videre en sterk likviditet. Utviklingen i både arbeidskapitalen og arbeidskapitalen i prosent av omsetningen indikerer dermed at Equinor ASA sin finansiering er forbedret gjennom perioden.

4.1.4 Egenkapitalandel

Figur 4: Egenkapitalandel

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022 (Q4)
Egenkapital	41 159 000	33 892 000	39 024 000	53 989 000
Totalkapital	118 063 000	121 972 000	147 120 000	159 021 000
Egenkapitalandel	34,9%	27,8%	26,5%	34,2%

Tabell 5: Egenkapitalandel

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Sammenlignet med Kristoffersen (2019) sitt generelle nivå for en tilfredsstillende egenkapitalandel, er tallene for 2019 og den fjerde kvartalsrapporten i 2022 innenfor grensen. Egenkapitalandelen i 2019 tilsier at 34,9% av Equinor ASA sine eiendeler var finansiert med egenkapitalen. For 2020 og 2021 var nøkkeltallet henholdsvis 27,8% og 26,5%, noe som er en egenkapitalandel under nivået for hva som er tilfredsstillende. I 2022 var egenkapitalandelen 34,2%.

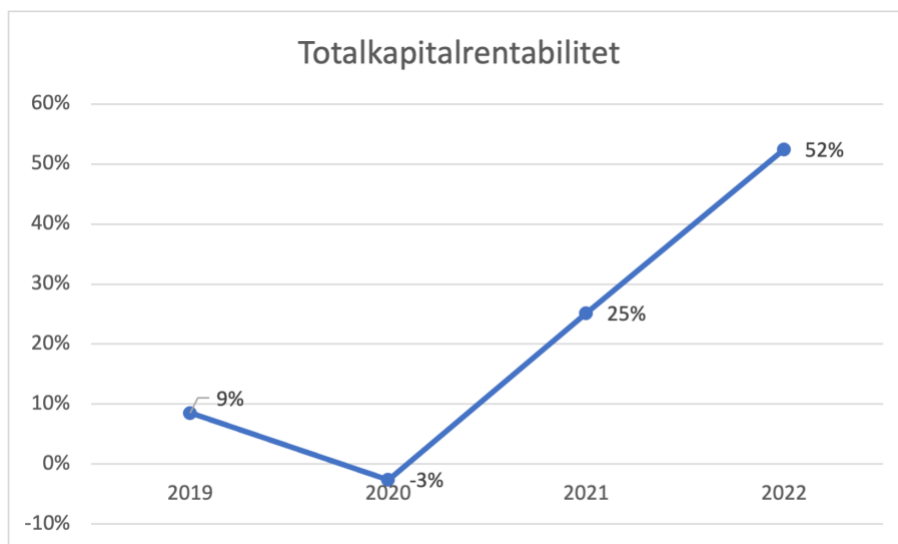
Det er viktig å påpeke at anbefalt nivå på egenkapitalandel vil variere for bransjer og bedrifter. Equinor ASA skriver i sin årsrapport fra 2021 at styret mener en egenkapitalandel på 26,5% er på et akseptabelt nivå opp mot bedriftens soliditet med hensyn til mål, strategi og risikoprofil (Equinor, 2022). Det kan uansett antas at nedgang i egenkapitalandel fra 2019 til 2020, og videre fra 2020 til 2021 er ugunstig, spesielt ettersom tallet var høyere for 2019.

Endringen i egenkapitalandelen kan blant annet skyldes at det har vært en betydelig økning i totalkapitalen, som følge av store svingninger i verdien på egenkapitalen. Equinor ASA sin

egenkapital hadde en negativ utvikling fra 2019 til 2020. Dette kan blant annet knyttes opp mot et negativt årsresultat, og videre til koronapandemien og fall i oljeprisene (Hovland, 2021). I 2021 forbedret årsresultatet seg betraktelig og Equinor ASA skriver selv i årsrapporten fra 2021 at «økningen i egenkapital kan hovedsakelig knyttes til høyere priser på væsker og gass» (Equinor, 2022, s. 91). Egenkapitalen har igjen hatt en signifikant økning i 2022, som følge av tidenes høyeste årsresultat levert av en norsk bedrift. Den betraktelige økningen skyldes i all hovedsak høy etterspørsel etter olje og gass, samt høye gass- og oljepriser. (Hovland og Hagmansen, 2023). Som følge av at økningen i egenkapitalen i 2022 er forholdsvis større enn økningen i totalkapitalen er egenkapitalandelen forbedret.

Egenkapitalandelen sier, som forklart i teoridelen, noe om Equinor ASA sin evne til å tåle tap. Den noe negative utviklingen i perioden er ikke ønskelig, men nøkkeltallet for 2022 ligger fortsatt godt innenfor ønsket nivå. Som nevnt fremkommer det i årsrapportene til Equinor ASA at de selv er solide nok til å møte det som kommer, for alle de gjeldende årene. Equinor ASA antas derfor basert på egenkapitalandel, samt deres egne uttalelser, å være relativt solide gjennom perioden.

4.1.5 Totalkapitalrentabilitet

Figur 5: Totalkapitalrentabilitet

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022
Driftsresultat	9 299 000	-3 423 000	33 663 000	78 811 000
Finansinntekter	502 000	298 000	151 000	1 222 000
IB total kapital	112 508 000	118 063 000	121 972 000	147 120 000
UB total kapital	118 063 000	121 972 000	147 120 000	158 021 000
Gjennomsnittlig total kapital	115 285 500	120 017 500	134 546 000	152 570 500
Total kapitalrentabilitet	8,502%	-2,604%	25,132%	52,456%

Tabell 6: Total kapitalrentabilitet

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Som nevnt tidligere viser total kapitalrentabiliteten, ROI, avkastningen på bedriftens total kapital. Fra 2019 til 2020 kan vi se at denne har hatt en negativ utvikling, som følge av negativt driftsresultat i 2020. Tapet i 2020 var Equinor ASA sitt største tap siden børsnoteringen i 2001. De forklarer tapet med fall i oljeprisene og etterspørselssvikt i kjølvannet av koronakrisen (Hovland, 2021).

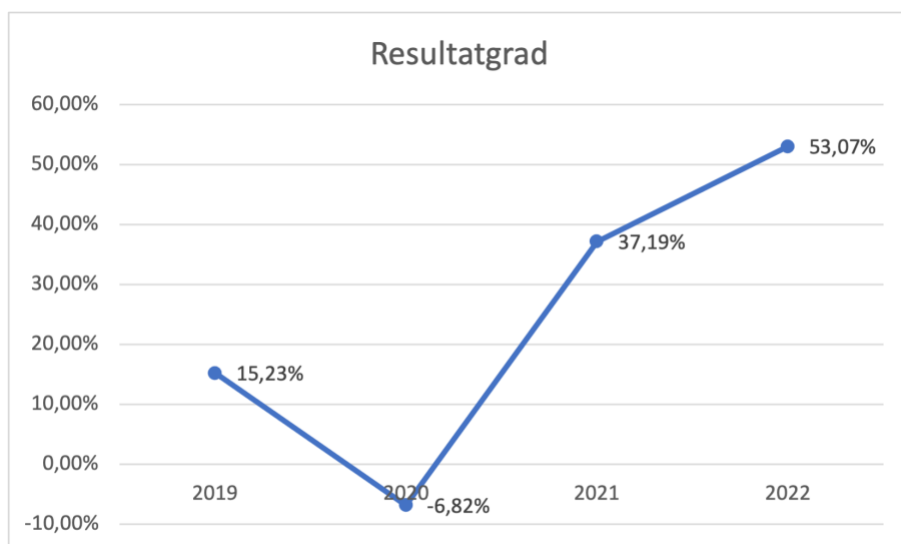
I perioden 2020 til 2022 økte total kapitalrentabiliteten betraktelig. Redusert eksport av gass fra Russland til Europa og lave lagernivå førte til økt etterspørsel av gass i 2021. Høy etterspørsel og redusert tilgang resulterte i økte gasspriser, og dermed stor forbedring i driftsresultatet til Equinor ASA (Hovland, 2022).

Årsresultatet til Equinor ASA i 2022 er det største årsresultatet et norsk selskap har levert noen gang (Hovland og Høgseth, 2023). Olje- og gassprisene var rekordhøye i tredje kvartal, da spesielt gassprisene økte mye etter Russland kuttet levering av gass til Europa. Gassprisene dempet seg noe i fjerde kvartal, men selskapet leverte fortsatt bedre enn forventet (Hovland og Høgseth, 2022).

Som vi kan se skyldes svingningene i total kapitalrentabiliteten i hovedsak store endringer i driftsresultatet. Dette kommer av etterspørsel- og prisendringer gjennom perioden. Disse forholdene vil diskuteres nærmere i den strategiske analysen senere i oppgaven.

4.1.6 Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet

En videre dekomponering av ROI, i resultatgrad og kapitalens omløpshastighet, lar oss se nærmere på hva som ligger bak utviklingen i lønnsomheten til Equinor ASA i perioden 2019 til 2022.

Figur 6: Resultatgrad

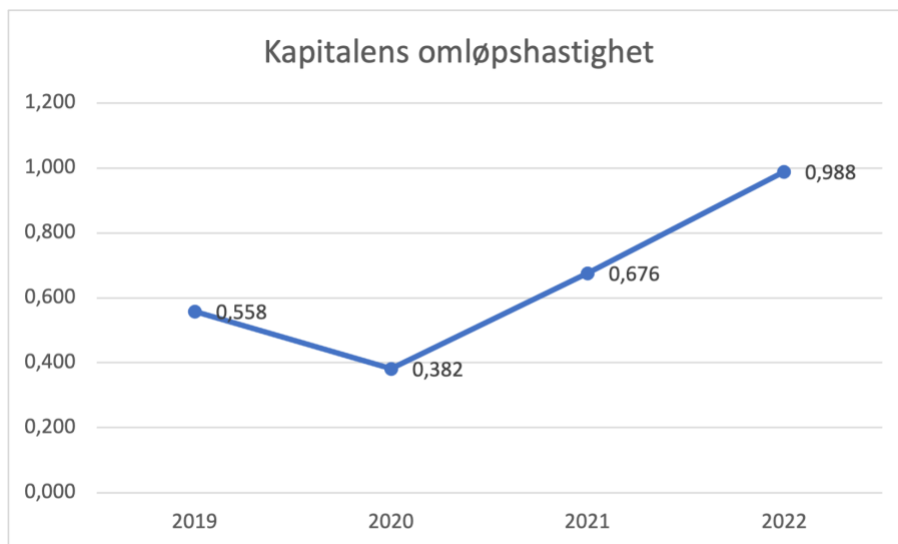
(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022
Driftsresultat	9 299 000	-3 423 000	33 663 000	78 811 000
Finansinntekter	502 000	298 000	151 000	1 222 000
Driftsinntekter	64 357 000	45 818 000	90 924 000	150 806 000
Gjennomsnittlig totalkapital	115 285 500	120 017 500	134 546 000	152 570 500
Resultatgrad	15,23%	-6,82%	37,19%	53,07%
Kapitalens omløpshastighet	0,558	0,382	0,676	0,988

Tabell 7: Resultatgrad og kapitalens omløpshastighet

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Resultatgraden hadde en stor nedgang i 2020, som følge av det negative resultatet. Dette skyldes blant annet lavere driftsinntekter, som en følge av reduserte energipriser i perioden, samt en nedskrivning av LNG-prosjektet i Tanzania på 982 millioner dollar (Lorentzen, 2021; Aker, 2021). Regnskapsårene 2021 og 2022 tok en vending, da driftsinntektene utviklet seg positivt i de to periodene. Høye olje- og gasspriser, samt økt produksjon fra tidligere år førte til rekordhøye resultater i de to periodene (Hovland, 2022; Hovland og Hagemansen, 2023). I 2022 økte driftsinntektene med 66% samtidig som driftskostnadene kun økte med

26% i forhold til året før, noe som førte til det største årsresultatet et norsk selskap noen gang har levert (Hovland og Hagemansen, 2023).

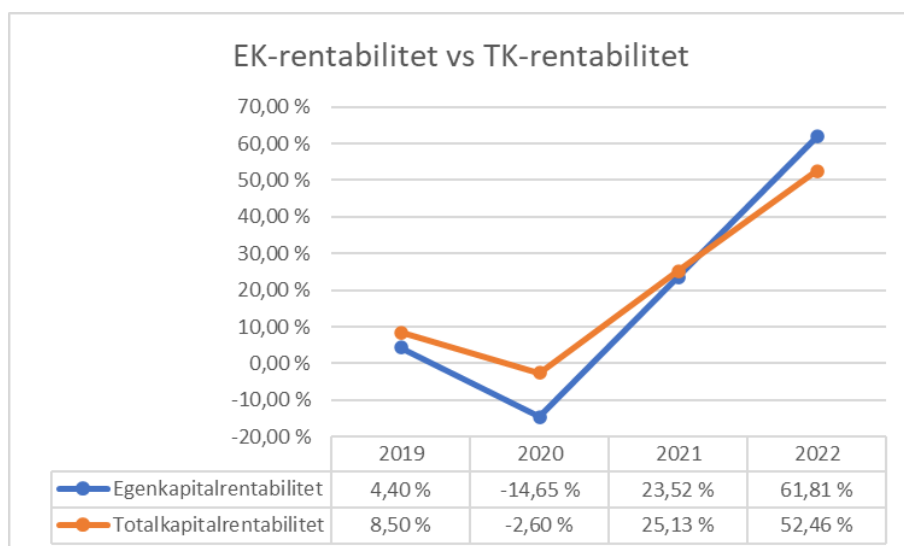

Figur 7: Kapitalens omløpshastighet

Kapitalens omløpshastighet hadde en nedgang fra 2019 til 2020, for deretter å ha hatt en økning de to neste periodene. Nedgangen i 2020 skyldes en reduksjon i driftsinntektene, samtidig som gjennomsnittlig totalkapital har økt fra året før. Årsaken til økning i 2021 og 2022 er derimot en stor økning i driftsinntektene. Gjennomsnittlig totalkapital har også økt fra 2021 til 2022, men siden driftsinntektene har økt forholdsvis mer enn økningen i driftsinntekter, har dette ført til en økning i kapitalens omløpshastighet.

Etter fallet i resultatgrad og kapitalens omløpshastighet i 2020 har totalkapitalrentabiliteten hatt en betydelig positiv utvikling i 2021 og 2022. Økningen i kapitalens omløpshastighet indikerer at de har blitt flinkere til å utnytte kapitalen til å generere inntekter. Resultatgraden har hatt en betydelig økning som vil si at Equinor ASA har en høyere fortjeneste på driftsinntektene enn tidligere. Det er resultatgrad som i størst grad har ført til at totalkapitalrentabilitet har økt betydelig gjennom perioden. Foreløpig ser vi at utviklingen i lønnsomheten har vært svært bra. Det vil derimot være vanskelig å vurdere hvor god denne utviklingen faktisk har vært før nøkkeltallene ses i en større sammenheng. En videre vurdering av disse nøkkeltallene blir gjort under kapitlet om Benchmarking for å sammenligne med et annet selskap fra samme bransje.

4.1.7 Egenkapitalrentabilitet

Figur 8: Egenkapitalrentabilitet

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022
Ordinært resultat	1 851 000	-5 496 000	8 576 000	28 744 000
IB egenkapital	42 990 000	41 159 000	33 892 000	39 024 000
UB egenkapital	41 159 000	33 892 000	39 024 000	53 989 000
Gjennomsnittlig egenkapital	42 074 500	37 525 500	36 458 000	46 506 500
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	4,4%	-14,65%	23,52%	61,81%

Tabell 8: Egenkapitalrentabilitet

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

Egenkapitalrentabiliteten måler ordinært resultat i andel av gjennomsnittlig egenkapital for å kunne vurdere eiernes avkastning på investeringene deres. Det er derfor mest interessant å se på tallene etter skatt ettersom at det er mer rettvise for eierne.

2020 var en nedtur for Equinor ASA resultatmessig. Prisfallet som følge av pandemien bidro til et negativt resultat på mer enn 5 milliarder dollar, og en nedgang i forhold til 2019 hvor de hadde et resultat på nærmere 2 milliarder dollar. Underskuddet fra 2020 kan vi se at det påvirker egenkapitalen i 2020 negativt, noe som gjør at forholdet mellom resultat og gjennomsnittlig egenkapital blir enda større. Vi ser derimot at dette snur i løpet av 2021. Resultatet blir bedre og gjennomsnittlig egenkapital blir høyere, noe som bidrar til en positiv og langt høyere egenkapitalrentabilitet. Som nevnt under kapittel om totalkapitalrentabiliteten forårsakes utviklingen av at Russland eksporterte mindre gass og at etterspørselen i Europa

økte. Prisene ble høyere og dermed ble inntektene høyere, som leder til rekordåret 2022 (Hovland, 2022).

For å vurdere om egenkapitalrentabiliteten er på et gunstig nivå har vi målt den opp mot totalkapitalrentabiliteten. I diagrammet kan vi se at egenkapitalrentabiliteten kun er tilfredsstillende etter definisjonen fra og med 2021.

4.2 Oppsummering av nøkkeltall

(USD i hele 1000)	2019	2020	2021	2022
Likviditetsgrad 1	1,27	1,62	1,60	1,77
Finansieringsgrad 1	0,947	0,879	0,784	0,699
Arbeidskapital (i hele 1000)	5 220 000	12 366 000	23 365 000	33 613 000
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	8,11%	26,99%	25,70%	22,29%
Egenkapitalandel	34,9%	27,85	26,5%	34,2%
Totalkapitalrentabilitet	8,502%	-2,604%	25,132%	52,456%
Resultatgrad	15,23%	-6,82%	37,19%	53,07%
Kapitalens omløpshastighet	0,558	0,382	0,676	0,988
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	4,40%	-14,65%	23,52%	61,81%

Tabell 9: Oppsummering av nøkkeltall

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

I tabell 9 er alle nøkkeltallene presentert i analysekapittelet oppsummert. For å bedre kunne si noe om hvordan Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling har vært i perioden, vil vi nå sammenlikne den med utviklingen til Aker BP ASA.

4.3 Benchmarking

Som nevnt i teoridelen har vi valgt å sammenligne Equinor ASA med Aker BP ASA.

Bakgrunnen for dette er at de er i samme bransje, ettersom at Aker BP ASA også er et stort børsnotert oljeselskap i Europa (Aker, 2023). Begge driver med utvinning av gass og olje selv om Equinor ASA også har andre interesseområder i sin portefølje, som fornybar energi og lavkarbonløsninger (Equinor, 2023).

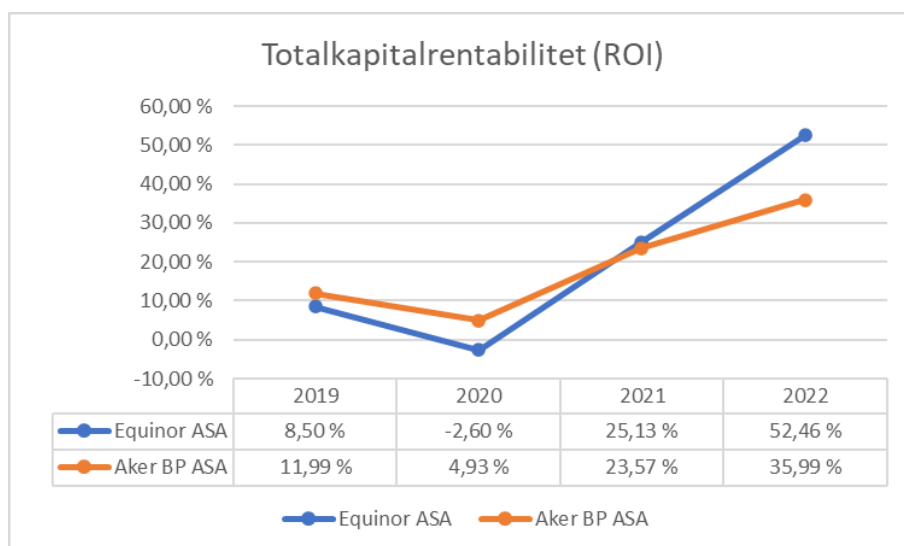
Aker BP ASA har seks oljefelt utenfor kysten av Sør-Norge og er i tillegg medeier i Johan Sverdrup-feltet sammen med Equinor ASA. Equinor ASA er riktignok spredd ut i verden i motsetning til Aker BP ASA, men ettersom de er i samme bransje og nøkkeltallene er sammenlignbare, er det godt nok grunnlag for å kunne si noe om hvordan de ligger an når det kommer til lønnsomhet.

	ROI		KO		ROS		Egenkapitalrentabilitet	
	Equinor ASA	Aker BP ASA	Equinor ASA	Aker BP ASA	Equinor ASA	Aker BP ASA	Equinor ASA	Aker BP ASA
2019	8,50%	11,99%	0,558	0,291	15,23%	41,20%	4,40%	5,27%
2020	-2,60%	4,90%	0,382	0,242	-6,82%	20,39%	-14,65%	2,05%
2021	25,13%	23,6%	0,676	0,389	37,19%	60,56%	23,52%	40,66%
2022	52,46%	35,99%	0,988	0,479	53,07%	75,06%	61,81%	21,92%

Tabell 10: Benchmarking

(Proff, 2023; Equinor ASA, 2023)

4.3.1 Totalkapitalrentabilitet (ROI)

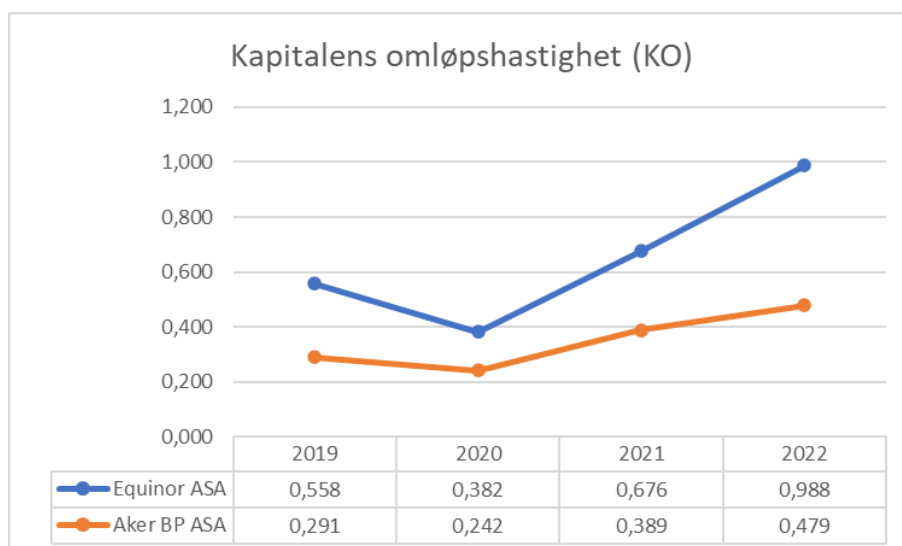

Figur 9: Totalkapitalrentabilitet, benchmarking

En måte å vurdere om selskapets totalkapitalrentabilitet er god, er å måle den opp mot andre selskaper i samme bransje. Det er ønskelig at den skal være så høy som mulig, men ved å sammenligne nøkkeltallet med andre selskap kan man få en indikasjon på hvor høy som er tilfredsstillende.

Som med alle de andre nøkkeltallene har totalkapitalrentabiliteten en nedgang i 2020 for begge selskapene. Aker BP ASA hadde en enda større vekst i driftsresultat med finansinntekter enn Equinor ASA. Aker BP ASA har derimot en mye større økning i gjennomsnittlig totalkapital sammenlignet med Equinor ASA. Dette forklarer hvorfor Equinor ASA i 2021 og videre i 2022 har en mye større vekst i totalkapitalrentabilitet enn Aker BP ASA (Proff, 2023; Aker BP, 2023).

4.3.2 Kapitalens omløpshastighet (KO)

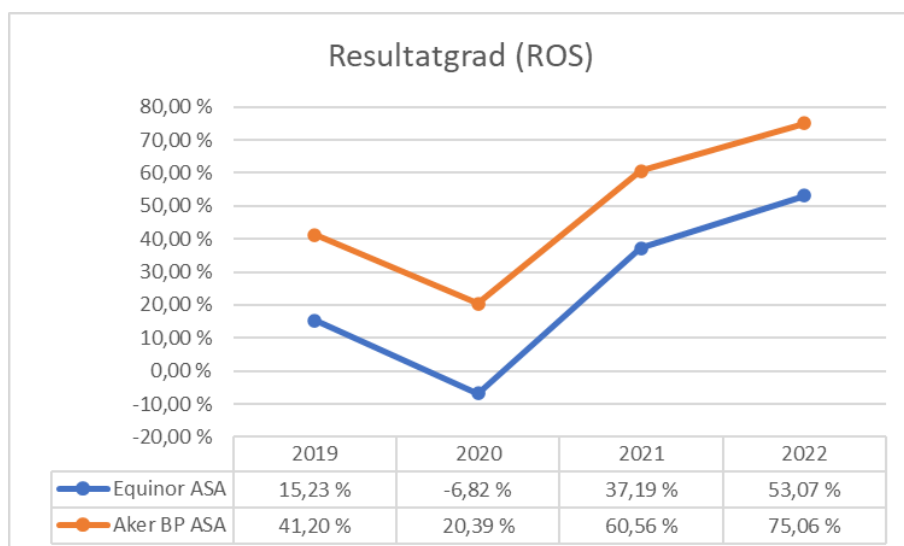

Figur 10: Kapitalens omløpshastighet, benchmarking

Det er ønskelig å ha en så høy omløpshastighet på kapitalen som mulig, ettersom at det tyder på at virksomheten er flink til å bruke kapitalen til å generere inntekter. Det første vi kan se er at Equinor ASA har en bedre KO enn Aker BP ASA i hele perioden. I 2019 har begge en relativt lav KO. Dette skyldes et større forholdsmessig gap mellom driftsinntekter og total kapital. Videre byr 2020 på en reduksjon i kapitalens omløpshastighet hos begge selskaper, men ettersom Equinor ASA har en større reduksjon enn Aker BP ASA, tilsier dette en relativt lik kapitalutnyttelse i de to selskapene. Dette skyldes en solid reduksjon i driftsinntekter hos Equinor ASA, men et noenlunde jevnt nivå på total kapitalen. Dette kan settes i sammenheng med pandemien og en jevnt over dårligere drift i nedgangstider.

I 2021 ser vi en forbedret omløpshastighet på kapitalen hos begge selskapene, basert på en solid økning i driftsinntekter og bedre tider når det verste av pandemien er et tilbakelagt kapittel. Både olje- og gassprisene steg betraktelig i 2021, faktisk så mye som 258,15% for gassprisen og 54,99% for oljeprisen. Equinor ASA produserer ca. 50% gass, mens Aker BP ASA kun produserer ca. 15%. Dette forklarer hvordan Equinor ASA drar mer nytte av den store økningen i gassprisene i forhold til Aker BP ASA (Sundberg, 2023). Tallene for 2022 viser at det går bedre for begge selskapene. Equinor ASA øker KO med 46%, mens Aker BP ASA øker med 23%. Konklusjon etter å ha sammenlignet Equinor ASA og Aker BP ASA sin omløpshastighet på kapital er at begge har en positiv utvikling, men Equinor ASA er i hele perioden flinkere til å bruke kapitalen til å skape inntekter (Aker BP, 2023). Kapitalens omløpshastighet er lik nok hos begge selskapene til at de er sammenlignbare.

4.3.3 Resultatgrad (ROS)

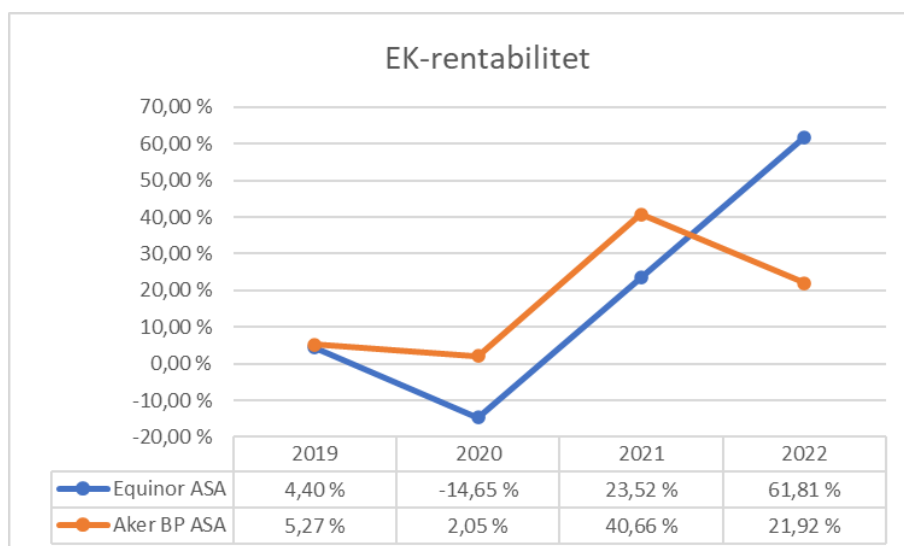
Figur 11: Resultatgrad, benchmarking

I figur 11 over, som viser utviklingen i resultatgraden hos Equinor ASA og Aker BP ASA, legger vi merke til at de har tilnærmet samme forholdsmessige vekst i hele perioden 2019-2022. Aker BP ASA presterer likevel best alle årene. Equinor ASA har hatt større prosentvise svingninger i driftsinntekter enn Aker BP ASA.

Fra 2019 til 2020 ser vi en reduksjon i driftsinntekter hos begge selskapene, men endringen hos Equinor ASA er noe større. Equinor ASA har derimot en mye større reduksjon i driftsresultat med finansinntekter enn Aker BP ASA. I 2021 går det regnskapsmessig mot bedre tider, og selskapene har en relativt lik vekst i driftsinntekter. Equinor ASA har en enorm økning i driftsresultat med finansinntekter og vi ser samme utvikling i 2022.

Begge selskapene har hatt et rekordår i 2022, men prosentvis ser det ut til at regnskapstallene til Aker BP ASA har hatt en større vekst enn Equinor ASA. Driftsinntektene for 2022, sammenlignet med 2021, hadde Aker BP ASA en større økning enn Equinor ASA. Videre har også Aker BP ASA økt driftsresultat inkludert finansinntekter noe mer enn Equinor ASA (Aker BP, 2023). Grafen viser en relativt jevn utvikling for begge selskapene i samme retning, men Aker BP ASA har gjennom perioden en høyere resultatgrad enn Equinor ASA.

4.3.4 Egenkapitalrentabilitet

Figur 12: Egenkapitalrentabilitet, benchmarking

Egenkapitalrentabiliteten viser avkastning på investert egenkapital og akkurat som tidligere i analysen vil vi også her bruke noen punkter fra totalkapitalrentabiliteten for å vurdere hvor gode tallene er. Vi vil basere vurderingene på tall fra «4.3.3 Totalkapitalrentabilitet (ROI)». I 2019 er de veldig jevne og det er knapt 1% som skiller dem. Det er riktignok ikke veldig godt resultat av selskapene og ingen av dem har tilfredsstillende egenkapitalrentabilitet i forhold til totalkapitalrentabilitet i 2019. Tallene for 2020 vurderer vi i lys av koronapandemien og ser at Equinor ASA påvirkes hardere enn Aker BP ASA. Egenkapitalrentabiliteten er ikke tilfredsstillende målt opp mot totalkapitalrentabiliteten for noen av selskapene, ettersom den generelle regelen sier at egenkapitalrentabilitet skal være høyere enn totalkapitalrentabilitet grunnet risiko. Dette er derimot en periode vi ikke kan generalisere fordi at totalkapitalrentabiliteten til Equinor ASA er svært høy i 2021 og 2022, og egenkapitalrentabiliteten er ikke høyere, men likevel solid. Vi kan se ut av figur 12 at Aker BP ASA gjør det noe bedre enn Equinor ASA. Videre ser derimot 2021 ut til å by på bedre resultater enn de foregående årene, og spesielt 2020. Aker BP ASA har endelig gode nok tall til å kunne være tilfreds med årets resultater. Equinor ASA er riktignok ikke langt unna å ha en god avkastning på investert egenkapital ettersom at egenkapitalrentabilitet er på 23,52% og totalkapitalrentabilitet på 25,13% (Proff, 2023).

Det er likevel 2022 som skal vise seg å være det første året på en lengre periode hvor Equinor ASA sin egenkapitalrentabilitet er tilfredsstillende høy nok. Aker BP ASA hadde, i motsetning til Equinor ASA, en nedgang i egenkapitalrentabilitet i 2022 (Aker BP, 2023). Totalt sett har de en relativt lik utvikling fram til 2021, men Equinor ASA har et veldig godt

år i 2022 mens Aker BP ASA har en liten nedgang grunnet en enorm økning i egenkapital i 2022. Dette gjør at forholdet mellom ordinært resultat og gjennomsnittlig egenkapital hos Aker BP ASA ikke blir så stort som ønsket, og Equinor ASA er sammenlignet bedre i 2022.

4.4 PESTEL

I dette delkapittelet retter vi fokus mot den strategiske analysen av Equinor ASA. Den valgte analysen PESTEL er som nevnt i teoridelen en ekstern strategisk analyse. PESTEL ble valgt fremfor andre strategiske analyser ettersom vi mener at den er best egnet for å påpeke makroforhold som i stor grad har påvirket Equinor ASA sitt årsresultat. Et intervju med Equinor ASA lot seg ikke gjennomføre, noe som gjør at PESTEL-analysen baseres på sekundærdata. Hovedformålet ved å gjennomføre PESTEL-analysen er å få et bedre helhetsbilde på hva som påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling i perioden 2019 til 2022. Vi ønsker derfor å innhente informasjon om omgivelsene i disse regnskapsperiodene for å peke på sentrale faktorer som kan ha påvirket lønnsomheten.

De siste årene har verden vært preget av et fokus på en bærekraftig framtid, koronapandemien, Russlands invasjon av Ukraina, og energimangel i Europa. Dette er forhold vi antar i stor grad påvirker Equinor ASA, blant annet gjennom store svingninger i olje- og gasspriser. Vi vil derfor gå i dybden på disse og andre mulige årsaker til endringer i lønnsomheten. Flere av faktorene vil i stor grad spille sammen og det er derfor mulig at de kunne vært plassert under ulike av forhold i PESTEL-analysen. Det vil med stor sannsynlighet også være andre faktorer som vi ikke påpeker i denne oppgaven, som også er av betydning for lønnsomhetsutviklingen i Equinor ASA.

4.4.1 Politiske forhold

12. mars 2020 innførte norske myndigheter omfattende tiltak for å bekjempe koronaviruset. Tiltakene som ble innført gjorde at hverdagen til folk så svært annerledes ut enn den gjør til vanlig. Hjemmekontor, reiserestriksjoner og stengte landegrenser var faktorer som bidro til redusert utslipp sammenlignet med 2019 (Statistisk sentralbyrå, 2021). Dette gjaldt ikke bare i Norge, men over hele verden. Som et resultat av dette ble det globale forbruket av olje og gass lavere enn normalt, og etterspørselen og prisene gikk ned (Hovland, 2020).

Et annet sentralt politisk forhold som i stor grad har påvirket verden er Russlands krigføring mot Ukraina. EU reagerte på dette ved å innføre sanksjoner mot Russland for å redusere deres evne til å finansiere krigen de fører. Som et svar på sanksjonene har Russland etablert mottiltak som igjen påvirker handel og transport mellom flere land (Innovasjon Norge, 2022). Landet har blant annet kuttet levering av gass til Europa, og vil ikke levere mer før sanksjonene mot dem oppheves (NRK, 2023). Russland leverer i utgangspunktet omkring 40 prosent av gassen til viktige land i Europa, deriblant Tyskland (Durrud og Kristensen, 2022). Stans av importen og eksporten var med på å føre til høyere etterspørsel av gass i Europa, noe som igjen har ført til høyere gasspriser. Oljeprisene har også økt som en følge av forholdet til Russland. USA, mange europeiske land og asiatiske allierte stanset kjøp av russisk olje, og noen transportselskaper nekter å frakte russisk olje (International Energy Agency, 2023). Som følge av økte energipriser har Equinor ASA levert rekordhøye resultat i 2021 og 2022.

4.4.2 Økonomiske forhold

Som diskutert under politiske forhold, gikk det globale forbruket av olje og gass ned i kjølvannet av koronapandemien. Etterspørselen gikk ned, noe som påvirket driften til Equinor ASA. Sammenliknet med fjerde kvartal 2019 var både pris per fat og antall fat oljeekvivalenter produsert per dag, lavere i fjerde kvartal 2020. Prisene på Equinor ASAs norske oljeproduksjon var i snitt 37,4 dollar fatet i 2020, noe som var en stor nedgang fra 57,4 dollar fatet i 2019 (Hovland, 2021).

Under politiske forhold er det også nevnt at energiprisene har økt siden 2021 som en følge av kuttet gasstilførsel fra Russland til Europa, og dermed økt energietterspørsel. Det er også andre forhold som har ført til økte energipriser. Lite regn og vind i Europa har ført til mindre energitilførsel fra vann- og vindkraft, noe som igjen krever at strøm blir produsert på en annen måte (Blaker, 2021). I mars og april 2021 var blant annet vannmagasinene på sitt laveste, og de var tappet mye ned på høsten for årstiden å være (Hovland, 2021). Disse faktorene var også med på å påvirke høyere etterspørsel fra 2021. Det grønne skiftet har ført til en nedtrapping i produksjonen av olje og gass, og en større satsning på produksjon av fornybar energi. Kjetil Solvik-Olsen, nestleder og tidligere energipolitisk talsperson for FrP, mener at de skyhøye energiprisene skyldes at Europa har kuttet ned på produksjon som er stabil og gjort seg mer avhengig av produksjon som er uforutsigbar (Blaker, 2021). Med

uforutsigbar produksjon menes det at fornybar energi, som vann og vind, ikke er regulerbart. Dette gjør at en ikke kan forutsi eksakt hvor mye energi som blir produsert av blant annet vann- og vindkraft. Nedtrappingen av stabil energiproduksjon har foregått raskere enn opptrappingen av fornybar energiproduksjon, noe som har bidratt til at etterspørselen etter energi har økt i så stor grad. Høye olje- og gasspriser samt produksjonsvekst førte til rekordtall for Equinor ASA i 2021. Fra å produsere 2,04 millioner fat oljeekvivalent per dag i fjerde kvartal 2020, gikk de til å produsere 2,158 millioner fat oljeekvivalent per dag i fjerde kvartal 2021. Olje- og gassprisene var også betydelig høyere sammenliknet med samme kvartal året før (Hovland, 2022).

Svingningene i olje- og gassprisene har hatt en tydelig påvirkning på Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling. Ved å se nøkkeltallene for de gjeldende årene ser vi en tydelig nedgang i lønnsomheten de samme årene det er lave olje- og gasspriser, og motsatt.

4.4.3 Sosiokulturelle forhold

Bruksområdene for olje og gass, og konsumet av dem, er et eksempel på sosiokulturelle forhold som i stor grad vil påvirke Equinor ASA sin lønnsomhet. Olje brukes som nevnt til energiproduksjon, og andre åpenbare ting som bensin og diesel. Videre finnes petroleum i hverdagslige produkter i alt fra plast til sminke, klær, sko, maling og asfalt. Enda viktigere er medisiner og sprøyter som også er laget av olje og plast (Norsk Petroleum, 2023). Olje og gass er dermed komponenter i produkter verden trenger for å gå rundt. Per dags dato (mars 2023) er det ikke andre gode løsninger som gjør at samfunnsbehovet for produkter som inneholder olje og gass blir dekket. Sjefsøkonom i Equinor ASA, Erik Wærnes, uttalte blant annet i 2020 at samfunnet vårt hviler på oljen, og at dersom oljen forsvinner vil det være som om samfunnet stopper (Solheim, 2020). Det er dermed ikke en god løsning å slutte og produsere olje og gass umiddelbart, ettersom det ville det fått store konsekvenser for samfunnet. Ut fra et miljøperspektiv må derimot etterspørselen etter olje og gass ned, men verden vil være avhengig av produktene enn så lenge for å dekke det globale energibehovet.

Konsumet og behovet for olje og gass er svært høyt, noe som fører til at det er en underliggende etterspørsel etter olje og gass til energiproduksjon, men også en rekke samfunnsnødvendige produkter. Av den grunn vil det være en etterspørsel etter Equinor ASA sine produkter. Det kan dermed antas at konsumet til «gjennomsnittspersonen» sikret en viss

lønnsomhet for Equinor ASA gjennom 2019 til 2022, og det vil med stor sannsynlighet fortsette også i nær fremtid.

Energibehovet øker stadig, spesielt ettersom velferden i verdens land øker. Vestlige land har en meget stor etterspørsel etter energi og andre produkter som krever olje og gass, som følge av et høyt konsum. Eksempelvis vil land i Europa bruke mer energi sammenlignet med et typisk utviklingsland. For å beholde velstanden vil etterspørselen etter energi fortsette å stige. Som påpekt tidligere i oppgaven er Europa inne i en energikrise. Etterspørselen etter energi økte gjennom perioden fra 2019 til 2022, samtidig som de høye prisene på olje og gass økte betraktelig etter 2020. Økningen i etterspørselen etter gass i Europa antas dermed å være en positiv faktor i lønnsomhetsutviklingen Equinor ASA var igjennom fra 2019 til 2022. Dilemmaet er dermed å møte etterspørselen etter energi, samtidig som de globale utslippene må reduseres i tråd med eksempelvis Parisavtalen.

Et annet sentralt forhold som påvirket Equinor ASA sin lønnsomhet i perioden 2019 til 2022, er den såkalte eldrebølgen. En aldrende befolkning vil føre til en rekke store utgifter for den norske velferdsstaten. Equinor ASA er som nevnt delvis eid av den norske stat, og er av den grunn en svært viktig bidragsyter for å generere inntekt staten kan bruke til å finansiere behov som oppstår. Olje- og gassutvinning var derfor en avgjørende inntektskilde for staten gjennom perioden fra 2019 til 2022, og vil med stor sannsynlighet være det framover. Dersom Norge hadde sluttet å produsere og videre eksportere olje og gass, ville det i tillegg til faktorene nevnt tidligere i dette kapitlet, ført til en mangel på inntekt. Det kan dermed antas at det er en viss forventning til Equinor ASA sin lønnsomhet fra den norske stat sin side.

En av hendelsene gjennom de siste årene som har påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling er koronapandemien og følgene av den. Viruset Covid-19 kom med høy dødelighet, alvorlig sykdomsforløp og en rekke andre usikre momenter. Dette førte til at samtlige myndigheter rundt om i verden måtte iverksette tiltak. Skoler, barnehager og universiteter stengte midlertidig ned, og flere arbeidsplasser permitterte sine ansatte. Vareflyten mellom land ble redusert eller stoppet opp, og befolkningen brukte færre transportmidler. Enkelte fabrikker stoppet sin produksjon av varer. Resultatet var en total nedstenging av samfunnet, noe som påvirket verdensøkonomien og videre førte til historiske lave olje- og gasspriser, som drøftet under de økonomiske forholdene. Ifølge International Energy Agency (IEA) sin rapport om global energi for 2020 forventet de at land som gikk i

full «lock-down» ville redusere sitt energibehov med hele 25% (International Energy Agency, 2020). Nedstengingen var med på å redusere etterspørselen etter olje og gass, noe som i stor grad påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling.

Equinor ASA sin konsernsjef i 2020, Eldar Sætre, uttalte under pandemien at «Utbruddet av koronaviruset og det kraftige fallet i oljeprisen påvirker industrier og selskaper verden rundt, og forventes å påvirke Equinor ASA i lang tid» (Hovland, 2020, avsnitt 2). Ved å se på de ulike nøkkeltallene for 2020 beregnet under analysedelen, er det tydelig at koronapandemien påvirket Equinor ASA sin lønnsomhet negativt. Når det er sagt var Equinor ASA en økonomisk posisjon som var god nok til å komme seg igjennom pandemien. Dette gjorde at nedgangen i lønnsomheten til Equinor ASA ikke fikk så store konsekvenser for selskapet. Olje og gassprisene økte betydelig etter koronapandemien, til et nivå ingen predikerte. Dette endret den nedadgående trenden for Equinor ASA i 2020 som følge av pandemien. Selv om Equinor ASA sitt resultat har forbedret seg betydelig etter pandemien, er det for tidlig å si hva de faktiske langtidskonsekvensene av koronapandemien blir for Equinor ASA.

4.4.4 Teknologiske forhold

Equinor ASA har operert i olje- og gassbransjen i over 50 år og dermed opparbeidet seg en ekspertise når det kommer til havteknologi, noe de har valgt å utnytte ved alternativ energiproduksjon. Oljeplattform og vindplattform fungerer ikke helt likt, men prinsippet med å hente ut en form for energi på havet, og deretter frakte den inn til land, fungerer på noenlunde samme måte (Equinor, 2023). Ideen som ble skissert på starten av 2000-tallet resulterte i 2017 i verdens første flytende vindpark, Hywind Scotland, som forsyner 20 000 private hjem i Storbritannia med fornybar energi. Løsningen med flytende vindpark gjør at mer av havet kan brukes til videre satsing på fornybar energi ettersom at det ikke trenger installasjon i havbunnen (Equinor, 2017). Etter oppstart med vindkraft har Equinor ASA kunnet utvide kompetansefeltet sitt, blitt en mer attraktiv energileverandør og derfor ha flere komponenter som bidrar til økt lønnsomhet i selskapet (Equinor 2023).

Digitalisering er ikke et fremmedord når det kommer til teknologiske forhold som kan påvirke lønnsomheten hos ulike selskaper. Equinor ASA har hatt fokus på å utnytte nyskapende teknologi i lang tid, med mål om å effektivisere driften samt bedre arbeidsforhold og sikkerhet ved arbeid på oljeplattform (Equinor 2023). Ikke bare vil dette bidra til økt

kapasitet med redusert arbeidskraft, men selskapet vil kunne bruke mindre tid på repeterende oppgaver og heller fokusere på kreativitet og innovasjon. Trine Svalestad, leder for satsing på digitalisering ved Johan Sverdrup-utbyggingen utenfor Stavanger, sier at fokuset på effektivisering er avgjørende for videre utvikling når det kommer til sikkerhet, økt lønnsomhet og bærekraftig produksjon. Med dette fokuset kan roboter gjøre de «enkle» oppgavene mens de ansatte kan konsentrere seg om andre utfordringer i selskapet, eksempelvis nyskaping og innovasjon som kan bidra til økt lønnsomhet (Schibsted Brand Studio, 2023).

I 2017 opprettet Equinor ASA et digitalt kompetansesenter i Bergen. Målet var å investere 1-2 milliarder kroner fram mot 2020 til bruk i teknologiske og forskningsbaserte prosjekter. Fra kompetansesenteret kan de koordinere fokuset på økt digitalisering ved å involvere andre fagfolk til de aktuelle fokusområdene. I perioden er det i hovedsak syv ulike fokusområder i arbeidet med økt digitalisering. Disse er digital sikkerhet, sikring og bærekraft, prosessdigitalisering, undergrunnsanalyse, neste generasjons brønnleveranse, framtidens felt, datadrevet drift og kommersiell innsikt. Gjennom disse punktene vil de se tilbake på hva som kunne vært gjort annerledes i forhold til sikkerhetsrisiko. De vil forbedre arbeidsprosesser slik at det kreves mindre arbeidskraft, men likevel øke effektiviteten. Hovedfokuset vil være å innarbeide digital teknologi i så mye av driften som mulig (Equinor 2017). Allerede i 2018, ett år etter at digitaliseringsplanen ble offentliggjort, har de økt effektiviteten i oljeboringen. Med denne utviklingen hadde de i 2018 tro på at verdiskapingen i selskapet vil vokse med 2 milliarder dollar innen 2025 (Hovland, 2018). Basert på analysen vi har gjort for perioden 2019-2022 ser vi at denne digitale fremgangen har vært lønnsom for Equinor ASA.

4.4.5 Miljømessige forhold

Mot slutten av 2020 fikk Equinor ASA ny konsernsjef da Anders Opedal tok over for Eldar Sætre. Noe av det første Opedal uttalte seg om overfor E24 var at de går en grønnere tid i møte. Klimautslippet må ned, og olje og gass forårsaker en stor del av utslippet. Derfor ønsker Equinor ASA å gå foran og bidra til et lavere klimagassutslipp (Myrset, 2020). I den forbindelse har de forpliktet seg til å arbeide mot FNs bærekraftsmål (Equinor, 2023).

Samtidig som Anders Opedal tok over som konsernsjef, annonserte selskapet ambisjonen om et null-utslipp innen 2050. For å være konkurransedyktig i fremtiden startet de allerede da

med å legge en plan for hvordan de skal holde en langsiktig konkurranseevne, samtidig øke verdiskapningen og være lønnsom også i fremtiden. Måten de skal nå disse målene på er ved å legge mye av fokuset på lønnsomhet innen fornybar energi. Planen er at de med tiden skal kutte ned produksjonen av olje og gass, men for å opprettholde verdiskapningen kan ikke denne endringen skje for fort. Equinor ASA jobber derfor med løsninger som gjør at de fremdeles kan produsere gass og bore etter olje, men under mer miljøvennlige omstendigheter. Videre vil de også ha fokus på å øke produksjonen av fornybar energi og så mye som doble kapasiteten fra 2026 til 2035. Bakgrunnen for denne målsettingen kommer av satsingen på havvind, hvor de er blant de fremste selskapene i verden (Equinor, 2020).

Steinar Eikaas, direktør for lavkarbonløsninger, uttaler at de jobber med å finne løsninger som gjør at de kan erstatte naturgass med hydrogen, som bare vil slippe ut vann når det forbrennes (Equinor, 2023). Dette vil være avgjørende for å utvikle seg i takt med det grønne skiftet og samtidig kunne fortsette med gassproduksjon. Det er nemlig mulig å produsere hydrogen fra naturgass, men under denne prosessen vil det bli frigjort CO₂. Planen er derfor å gjøre om CO₂-gass til flytende form som deretter kan lagres i bakken for å unngå utslipp (Equinor, 2023). Equinor ASA bidrar allerede i diverse hydrogen-prosjekter ut i Europa, deriblant stålproduksjon i Tyskland, strømproduksjon i Nederland, industri og varme i Storbritannia og maritim sektor i Norge (Equinor 2023). Dersom dette med tiden vil kunne gjøres i stor skala, kan gassproduksjon fremdeles være en lønnsom kilde hos Equinor ASA i en videre bærekraftig utvikling.

Som nevnt tidligere er flytende vindpark i Skottland blant Equinor ASAs nysatsinger. Dette kom som en løsning til områder hvor havet er for dypt til å bruke havbunnen som en solid sokkel. Miljømessig er dette et bra tiltak for videreutvikling av fornybar energi fordi dyrelivet på havets bunn ikke forstyrres i samme grad som ved bunnfast havvind. I tillegg blåser det mer langt ute på havet, og når havdybde ikke lenger er en faktor som må tas hensyn til vil havvindindustrien kunne utnytte de best egnede områdene i verden (Equinor, 2023).

Equinor ASA offentliggjorde i mars 2022 en energiomstillingsplan. Planen viser til hvordan de skal nå nullutslippsmålet innen 2050, og samtidig hvordan de skal nå ulike delmål innen 2030. Delmålene kommer som en følge av at de må ha endringer fortløpende for å kunne være konkurransedyktig hele veien mot å bli et klimanøytralt selskap. De omhandler i stor grad temaer som å kutte kraftig ned på klimagassutslippene og i tillegg investere opptil og gjerne mer enn 50% i fornybare lavkarbonløsninger. Videre vil det også være et kontinuerlig

fokus på å oppgradere teknologien for å kunne nå disse målene og samtidig øke lønnsomheten ved satsing på nye fokusområder (Equinor, 2023).

Utviklingen Equinor ASA har gjort i perioden 2019-2022 vil legge grunnlaget for økt lønnsomhet også i årene som kommer, men de vil i stor grad være avhengig av videre teknologisk utvikling for å kunne fortsette satsingen på miljøvennlig drift.

4.4.6 Juridiske forhold

FN vedtok i 1992 Klimakonvensjonen som trådte i kraft i 1994. Målet med konvensjonen var å begrense land sine utslipp av farlige klimagasser for å hindre menneskeskapt påvirkning i klimasystemet. Konvensjonen har selv ingen krav eller retningslinjer, men satt grunnlaget for muligheten til å inngå bindende klimaavtaler senere (FN, 2021). En av avtalene som er utarbeidet i etterkant er Parisavtalen fra 2015. Hovedpunktene er at temperaturen på jorden ikke skal bli 2 grader varmere, helst under 1,5 grad, og at klimagassutslippene skal reduseres mot en nullutslipps mål mot slutten av århundre. Videre har alle verdens land en forpliktelse til å jobbe mot dette målet (FN, 2020). Parisavtalen er dermed bindende for Norge, noe som betyr at Equinor ASA må ta hensyn til målene. I Norge har ett av tiltakene for å nå målene i Parisavtalen vært å innføre Klimaloven. Denne har som hensikt å redusere klimagassutslippene og arbeide mot at Norge blir et lavutslippsland innen 2050 (Klimaloven, 2017).

Det fremkommer av Equinor ASA sin nettside at de forplikter seg til langsiktig verdiskaping samtidig som at dette skjer i takt med Parisavtalen (Equinor, 2023). De skriver videre at målet er ikke bare å selv bli klimanøytrale, men at også produktene de selger skal bli det i framtiden. Dette har ført til at Equinor ASA har begynt å investere i mer bærekraftige løsninger og bærekraftig energi, hvor noen eksempler er drøftet under de teknologiske forholdene. Det er da viktig å påpeke at disse investeringene er gjort med et langsiktig perspektiv for å blant annet nå målene i Parisavtalen. Det betyr videre at selv om de bærekraftige investeringene ikke er lønnsomme enn så lenge, kan det med et langsiktig perspektiv være nettopp det som fører til fremtidig lønnsomhet. Parisavtalen og Klimaloven er derfor juridiske forhold Equinor ASA må ta hensyn til, både med tanke på merkostnadene det kan medføre, men også mulighetene det bringer til å bli en ledende aktør innen bærekraftig energi.

Norge innførte en CO₂-avgift i 1991 med formål om å redusere klimagassutslippene. Den sier at rettighetshaver av petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen skal betale en avgift ved «forbrenning av gass, olje og diesel i petroleumaktiviteter på kontinentalsokkelen og ved utslipp av CO₂ eller naturgass» (Oljedirektoratet, 2022, avsnitt 1). Den skal dermed bidra til kostnadseffektive reduksjoner av klimagassutslipp (Regjeringen.no, 2020). Equinor ASA er rettighetshaver på en rekke felt på kontinentalsokkelen, og blir derfor pliktig til å betale avgiften (Norsk Petroleum, 2023). Avgiften er dermed et annet moment Equinor ASA må hensynta, og som til en viss grad vil være med på å påvirke deres lønnsomhet.

5 Konklusjon

Oppgaven har tatt for seg en regnskapsanalyse og videre en strategisk analyse av Equinor ASA i perioden 2019-2022. Dette har gjort at vi har fått et godt overblikk av Equinor ASA og dermed gjort oss kapable til å svare på problemstillingen: *«Hvordan har lønnsomheten i Equinor ASA utviklet seg fra 2019-2022, og hvilke sentrale makroforhold har påvirket lønnsomheten?»*.

Ut fra beregningene av nøkkeltallene er det tydelig at Equinor ASA har hatt en unik periode. De har gått fra å ha tidenes laveste resultat i 2020, til å bare to år senere, i 2022, ha tidenes høyeste årsresultat. Likviditeten, målt etter likviditetsgrad 1, har vært akseptabel gjennom perioden, og den er å anse som forholdsvis tilfredsstillende. Vi har brukt finansieringsgrad 1 og arbeidskapital i prosent av omsetning for å vurdere Equinor ASAs finansiering i perioden. Vi har, basert på nøkkeltallene, kommet fram til at også finansieringen er tilfredsstillende vurdert etter gitte standarder. Arbeidskapitalprosenten har hatt en mindre nedgang fra 2021 til 2022. Det er ønskelig med en positiv arbeidskapital, så selv med en reduksjon på noen prosentpoeng er ikke dette noe som påvirker finansieringen mye i perioden. Vi vurderer soliditeten til å være tilstrekkelig i 2019 og 2022, men ikke perioden imellom, basert på kravet til egenkapitalandel. Totalt sett, basert på den gitte perioden, kan vi konkludere med en positiv trend for samtlige nøkkeltall mot slutten av analyseperioden.

Lønnsomhetsutviklingen svingte i stor grad i takt med energietterspørselen gjennom perioden. Equinor ASA hadde i 2020 sitt største tap siden de ble børsnotert i 2001. De forklarer tapet med fall i oljeprisene og etterspørselssvikt i perioden, noe som gjenspeiles i driftsinntektene for regnskapsåret 2020. I 2021 og 2022 oppnådde Equinor ASA rekordhøye resultater, der de i 2022 leverte det største årsresultatet et norsk selskap noen gang har levert. Driftsinntektene utviklet seg positivt i de to periodene, og økte forholdsvis mer enn driftskostnadene. Dette skyldes høye olje- og gasspriser, samt økt produksjon. En felles faktor for lønnsomhetsutviklingen for Equinor ASA er driftsinntektene. Vi kan se at de i stor grad har utviklet seg i takt med svingningene i etterspørselen gjennom perioden, som igjen påvirket olje- og gassprisene.

Når vi sammenligner lønnsomhetsutviklingen i Equinor ASA med Aker BP ASA, ser vi at de har hatt en relativt lik utvikling i perioden. Dette kan forklares med at de makroøkonomiske

forholdene som har forløpt seg er den avgjørende faktoren for utviklingen i lønnsomheten for begge selskapene.

Nøkkeltallene beregnet over viser tydelig at perioden Equinor ASA har vært igjennom har vært påvirket av makroforhold de selv ikke har makt over. Koronapandemien påvirket hele verden i stor grad og satt tydelige spor på Equinor ASAs lønnsomhet i 2020. Restriksjoner som ble innført førte til at folk reiste mindre og transport over hele verden ble kraftig redusert. Dette bidro til reduserte utslipp, og det globale forbruket av olje og gass var lavere enn normalt. Av den grunn gikk energietterspørselen i perioden kraftig ned, og prisene på olje og gass gjorde det samme. Påvirkningen dette hadde på Equinor ASA sin lønnsomhet kan ses i samtlige nøkkeltall, som hadde en negativ utvikling dette året. I 2021 og 2022 ser vi at Russland sin krigføring mot Ukraina har hatt en stor påvirkning på lønnsomheten til Equinor ASA. Redusert eksport av gass fra Russland til Europa førte til høyere gassetterspørsel i Europa, som igjen har ført til høyere priser. Oljeprisene har også økt som følge av disse forholdene. Dette førte til rekordhøye driftsresultat for Equinor ASA i perioden, og lønnsomheten fikk et kraftig løft sammenlignet med koronaåret 2020. Vi kan se at svingningene i energietterspørsel og olje- og gasspriser fra 2019-2022 i stor grad har blitt påvirket av politiske og økonomiske forhold i perioden. De makroøkonomiske forholdene har med andre ord hatt en direkte påvirkning på lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA i perioden.

Lønnsomhetsutviklingen til Equinor ASA har også vært påvirket av andre forhold gjennom perioden. Verden har blant annet et høyt forbruk av produkter som inneholder petroleum. Olje og gass brukes til produksjon av mange produkter som per dags dato ikke har andre løsninger. Etterspørselen av slike produkter har derfor hatt en positiv påvirkning på Equinor ASA sin lønnsomhet.

Gjennom perioden har det også vært et stadig samfunnspress for å ha et mer bærekraftig fokus. Equinor sier selv at de ønsker å bli klimanøytral innen 2050. Dette har ført til at de har brukt sin eksisterende kunnskap og kompetanse til å utvikle nye bærekraftige løsninger. Disse investeringene har påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling negativt gjennom perioden, fordi disse prosjektene ikke er lønnsomme enda. Bærekraft er derimot fremtiden til Equinor ASA, noe som gjør at de må gjennomføre disse investeringene nå for at de skal gagne dem i fremtiden.

Som drøftet under PESTEL-analysen i kapittel 4.4 er det enda flere forhold som har påvirket Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling gjennom perioden. Det er da viktig å konstatere at de ulike makroforholdene påvirker hverandre, og felles har en stor påvirkning på Equinor ASA. Ut fra PESTEL-analysen kan vi derfor konkludere at Equinor ASA sin lønnsomhetsutvikling i svært stor grad har vært påvirket av makroforholdene.

Avslutningsvis er det viktig å få fram at vi ikke kan generalisere funnene til andre bedrifter eller andre tidsperioder for Equinor ASA. Dette fordi det er et enkelt-case studie av Equinor ASA i en bestemt tidsperiode. Den utvalgte tidsperioden har vært svært unik med store svingninger i lønnsomheten. Vi kan derfor konkludere med at lønnsomheten til Equinor ASA i stor grad har vært påvirket av makroøkonomiske forhold i perioden 2019-2022.

6 Referanseliste

Aker (2023) *Om oss*. Tilgjengelig fra: <https://akerbp.com/om-oss/> (Hentet: 07.03.2023)

Aker BP (2023) *Quarterly report Q4 2022*. Tilgjengelig fra: <https://akerbp.com/wp-content/uploads/2023/02/q4-report.pdf> (Hentet: 27.02.2023)

Aker, S.N. (2021) Equinor tar nedskrivninger på 8,5 milliarder. *Finansavisen*.
Tilgjengelig fra: <https://www.finansavisen.no/nyheter/energi/2021/01/29/7616297/equinor-tar-nedskrivninger-for-8-5-milliarder> (Hentet: 28.02.2023)

Bakaas, K.M. og Hansen, Ø. (2010) *Finansregnskap med analyse*. Utgave 1. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Blaker, M. (2021) Lite regn og vind? Dette er de egentlige årsakene til skyhøye strømpriser og energikrisen. *Nettavisen*. Tilgjengelig fra: <https://www.nettavisen.no/okonomi/lite-regn-og-vind-dette-er-de-egentlige-arsakene-til-skyhoye-strompriser-og-energikrise/f/5-95-331785> (Hentet 13.03.2023)

Durrud, A. og Kristensen, M. (2022) Rekordnivå på gasspriser i Europa. *NRK*. Tilgjengelig fra: <https://www.nrk.no/norge/krigen-sender-oljeprisen-rett-til-vaers-1.15881771> (Hentet: 13.03.2023)

Erichsen, M., Solberg, F. og Stiklestad, T. (2019) *Ledelse i små og mellomstore virksomheter*. Utgave 2. Bergen: Fagbokforlaget.

Equinor (2017) *Digitalisering for økt verdiskaping*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/news/archive/digitalisation-driving-value-creation> (Hentet: 13.03.2023)

Equinor (2017) *Produksjonsstart ved verdens første flytende vindpark*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/news/archive/worlds-first-floating-wind-farm-started-production> (Hentet: 07.03.22)

Equinor (2020) *Equinor annonserer ambisjon om å bli et klimanøytralt selskap innen 2050*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/news/archive/20201102-emissions> (Hentet: 13.03.2023)

Equinor (2022) *2021 Årsrapport*. Tilgjengelig fra:
<https://cdn.equinor.com/files/h61q9gi9/global/7661d5fdc8bb5a07cf93fc42a21b796e4ae61c5e.pdf?equinor-2021-aarsrapport.pdf> (Hentet: 09.03.2023)

Equinor (2023) *Den norske stat som aksjonær*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/no/om-oss/den-norske-stat-som-aksjonaer> (Hentet: 27.03.2023)

Equinor (2023) *Fourth quarter 2022, Financial statement and review*. Tilgjengelig fra:
<https://cdn.equinor.com/files/h61q9gi9/global/014d3ce10d508b685735bbede6ce3a6279290e9d.pdf?financial-statements-and-review-q4-2022-equinor.pdf> (Hentet: 08.02.2023)

Equinor (2023) *Flytende havvind*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/no/energi/flytende-havvind> (Hentet: 13.03.2023)

Equinor (2023) *Historien om et nytt navn*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/50/artikkel/historien-om-et-nytt-navn> (Hentet: 27.03.2023)

Equinor (2023) *Hydrogen*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/energi/hydrogen>
(Hentet: 13.03.2023)

Equinor (2023) *Kort om Equinor*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/om-oss/kort-om-equinor> (Hentet: 09.03.2023)

Equinor (2023) *Organisasjonen vår*. Tilgjengelig fra: <https://www.equinor.com/no/om-oss/organisasjon> (Hentet: 27.03.2023)

Equinor (2023) *Slik byttelåner vi teknologi og løsninger på tvers*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/no/om-oss/slik-byttelaner-vi-teknologi-og-losninger-pa-tvers>
(Hentet: 07.03.22)

Equinor (2023) *Vår tilnærming til bærekraft*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/no/baerekraft/var-tilnaerming> (Hentet: 15.03.2023)

Equinor (2023) *Våre klimaambisjoner*. Tilgjengelig fra:
<https://www.equinor.com/no/baerekraft/klimaambisjoner> (Hentet: 13.03.2023)

FN (2020) *Parisavtalen*. Tilgjengelig fra: <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/miljoe-og-klima/parisavtalen> (Hentet 06.03.2023)

FN (2021) *FNs klimakonvensjon*. Tilgjengelig fra: <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/miljoe-og-klima/fns-klimakonvensjon> (Hentet 07.03.2023)

Færøvik, K. og Kragseth, K. (2021) Ti grunner til at norsk olje og gassaktivitet forblir viktig, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/RrmbbJ/ti-grunner-til-at-norsk-olje-og-gassaktivitet-forblir-viktig> (Hentet: 27.03.2023)

Hovland, K.M. (2018) Slik jobber Equinor med digitalisering: Skal spare milliarder med ny teknologi, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/a2M0I2/slik-jobber-equinor-med-digitalisering-skal-spare-milliarder-med-ny-teknologi> (Hentet: 13.03.2023)

Hovland, K.M. (2020) Equinor om coronaviruset: - Forventes å påvirke Equinor i lang tid, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/boers-og-finans/i/LAxwvp/equinor-om-coronaviruset-forventes-aa-paavirke-equinor-i-lang-tid> (Hentet: 06.03.2023)

Hovland, K.M (2020) IEA anslår at oljeetterspørselen vil toppe seg. *E24*.Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/41qVJE/iea-anslaar-at-oljeetterspoerselen-vil-toppe-seg> (Hentet 13.03.2023)

Hovland, K.M. (2021) Tidens største tap for Equinor i 2020, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/boers-og-finans/i/OQjoyA/tidens-stoerste-tap-for-equinor-i-2020> (Hentet: 09.03.2023)

Hovland, K.M (2021) Vindkraft bidrar til lavere strømpris: Sør-Norge har dyrest strøm i Norden. *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/66Bxxr/vindkraft-bidrar-til-lavere-stroempris-soer-norge-har-dyrest-stroem-i-norden> (Hentet: 12.03.2023)

Hovland, K.M. (2022) Equinor følger andre oljekjemper: Skriver ned milliardverdier i Russland, *E24*.Tilgjengelig fra: <https://e24.no/olje-og-energi/i/47kErR/equinor-foelger-andre-oljekjemper-skriver-ned-milliardverdier-i-russland> (Hentet: 24.02.2023)

Hovland, K.M. (2022) Rekordtall fra Equinor, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/olje-og-energi/i/Or1a4q/rekordtall-fra-equinor> (Hentet 20.02.2023)

Hovland, K.M. og Hagmansen. J. (2023) Equinor leverer tidens største norske årsresultat, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/BWbKxg/equinor-leverer-tidens-stoerste-norske-aarsresultat> (Hente: 25.02.2023)

Innovasjon Norge (2022) *Handelssanksjoner som følge av den russiske krigføringen i Ukraina*. Tilgjengelig fra: <https://www.innovasjon Norge.no/no/verktoy/eksport-og-internasjonal-satsing/landinfo/europa/russland/handelssanksjoner-som-folge-av--den-russiske-krigforingen-i-ukraina/>

(Hentet: 15.03.2023)

International Energy Agency (2020) *Global Energy Review 2020- The impacts of the Covid-19 crisis on global energy demand and CO2 emission*. Tilgjengelig fra:

https://iea.blob.core.windows.net/assets/7e802f6a-0b30-4714-abb1-46f21a7a9530/Global_Energy_Review_2020.pdf (Hentet 06.03.2023)

International Energy Agency (2023) *Global Energy Crisis*. Tilgjengelig fra:

<https://www.iea.org/topics/global-energy-crisis> (Hentet: 15.03.2023)

Jacobsen, D.I. (2015) *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* Utgave 3. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Klimaloven (2017) *Lov om klimamål*. Tilgjengelig fra:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-60> (Hentet: 13.03.2023)

Kristoffersen, T. (2019) *Årsregnskapet - en grunnleggende innføring*. Utgave 6. Bergen: Fagbokforlaget.

Lorentzen, M. (2021) Ferske analytikerprognoser om Equinors resultater: Corona og Tanzania-tap gir historisk svake tall, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/olje-og-energi/i/41L2kE/ferske-analytikerprognoser-om-equinors-resultater-corona-og-tanzania-tap-gir-historisk-svake-tall> (Hentet: 02.03.2023)

Miljødirektoratet (2022) *Olje og gass*. Tilgjengelig fra:

<https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/hav-og-kyst/olje-og-gass/> (Hentet: 27.03.2023)

Myrset, O. (2020) Dette er en stor dag, *E24*. Tilgjengelig fra: <https://e24.no/energi-og-klima/i/EppLvG/dette-er-en-stor-dag> (Hentet: 13.03.2023)

Norsk Petroleum (2023) *Eksport av olje og gass*. Tilgjengelig fra:

<https://www.norskpetroleum.no/produksjon-og-eksport/eksport-av-olje-og-gass/>

(Hentet: 06.03.2023)

Norsk Petroleum (2023) *Selskap med utvinningstillatelse*. Tilgjengelig fra <https://www.norskpetroleum.no/fakta/selskap-utvinningstillatelse/> (Hentet 13.03.2023)

NRK (2023) *Olje og gass*. Tilgjengelig fra: <https://www.nrk.no/rogaland/olje-og-gass-1.12312346> (Hentet: 15.03.2023)

Oljedirektoratet (2022) *CO2-avgift*. Tilgjengelig fra: <https://www.npd.no/regelverk/rapportering/co2-avgift/> (Hentet: 13.03.2023)

Proff (2023) *Regnskap, Aker BP*. Tilgjengelig fra: <https://proff.no/regnskap/aker-bp-asa/lysaker/olje-og-gass/IGDARD40VFQ/> (Hentet: 27.02.2023)

Proff (2023) *Regnskap, Equinor ASA*. Tilgjengelig fra: <https://proff.no/regnskap/equinor-asa/stavanger/olje-og-gass/IF9W5A00VFQ/> (Hentet: 09.03.2023)

Regjeringen.no (2020) *CO2-avgiften*. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/skatter-og-avgifter/veibruksavgift-pa-drivstoff/co2-avgiften/id2603484/> (Hentet 13.03.2023)

Regnskapsloven (1998) *Lov om årsregnskap*. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1998-07-17-56?searchResultContext=1321&rowNumber=1&totalHits=3062> (Hentet 13.03.2023)

Schibsted Brand Studio/Equinor (2023) *Digitalisering*. Tilgjengelig fra: <https://www.aftenposten.no/brandstudio/feature/v/equinor/digitalisering/> (Hentet: 13.03.2023)

Solheim. R. (2020) *Oljeavhengighet, Norsk sokkel nr. 1, 2020*. Tilgjengelig fra: <https://www.npd.no/fakta/publikasjoner/norsk-sokkel/norsk-sokkel-nr.-1---2020/oljeavhengig/> (Hentet 07.03.2023)

Solli, M. (2022) *Har Norges største olje- og gassespert rett, har Putin et veldig stort problem, Nettavisen*. Tilgjengelig fra: <https://www.nettavisen.no/okonomi/har-norges-storste-olje-og-gassespert-rett-har-putin-et-veldig-stort-problem/s/12-95-3424252387> (Hentet: 27.03.2023)

Statistisk sentralbyrå (2021) *Nedgang i klimagassutslippene i pandemiåret 2020*. Tilgjengelig fra:<https://www.ssb.no/natur-og-miljo/forurensning-og-klima/statistikk/utslipp-til-luft/artikler/nedgang-i-klimagassutslippene-i-pandemiaret-2020> (Hentet 14.03.2023)

Sundberg, J.D. (2023) Sammenligningen som gjør oljeaksjer billige, *E24*. Tilgjengelig fra:<https://e24.no/boers-og-finans/i/y6g2og/sammenligningen-som-gjoer-oljeaksjer-billige> (Hentet: 07.03.2023)

